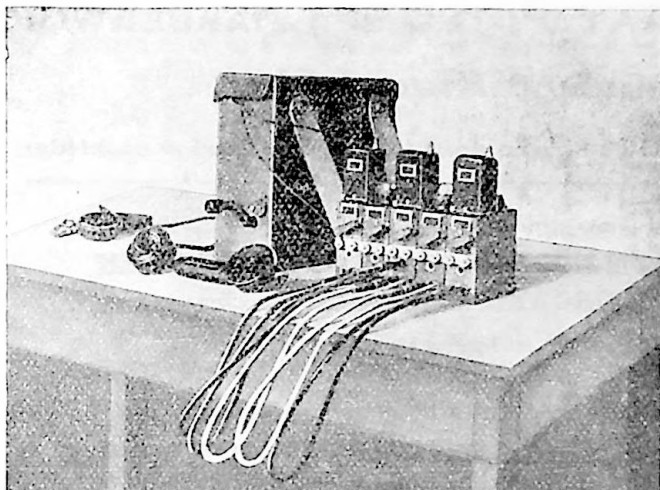

TELEPHONWERKE ALBISRIEDEN A.G.

Telefoon-toestellen en Centrales voor veldgebruik

Alle apparaten
voor den
modernen
militairen
berichtendienst

Vertegenwoordigd door **SIEMENS en HALSKE A. G.**
HUYGENSPARK 38-39 **Filiale 's-GRAVENHAGE**

De meest volmaakte schrijfmachine is de

IDEAL D.

Vraagt inlichtingen aan het Rijks-Inkoopbureau.

IMPORTEUR :

F. J. VREESWIJK Pzn.

Rotterdam.

Boompjes 97a.

Telef. 4876.

's-Gravenhage.

Mauritskade 83.

Telef. 11355.

Uniform Kleermakerij G. M. A. STEIJLEN

BRUGGESTRAAT 11 & & HARDERWIJK

Uitsluitend Krantzlakens.

Coupeur zonder eenige kosten door het geheele land te ontbieden.

HET MITRAILLEURVRAAGSTUK; TACTISCH EN ORGANISATORISCH.

DOOR

T. J. LAGERWERFF,

Kapitein der Jagers.

Het zij mij vergund aan te vangen met een woord van dank aan het Bestuur der Vereeniging voor de gelegenheid, die het mij wel heeft willen verleenen, om hier het onderwerp: „Het Mitrailleur-vraagstuk, tactisch en organisatorisch” te behandelen. Juist thans was mij die uitnoodiging zoo welkom, omdat we, als ik het zoo noemen mag, een nieuwe phase van dit vraagstuk zijn binnen getreden, de phase van kalibervermeerdering en grootere dracht.

Het behoeft geen verwondering te verwekken, dat er een strooming ontstaat, die in de genoemde technische verbeteringen niet alleen ziet *een surplus* aan te verkrijgen rendement, dus *met uitbreiding* van het tactisch vermogen, doch, die in dit geval het tactisch hoofdgebruik *geheel* wil baseeren op de mogelijkheid van grooter dracht.

Het mij ter behandeling toevertrouwde onderwerp, reeds beperkt tot de onderdeelen tactiek en organisatie, is echter zoo uitgebreid, dat ik wel is waar voor dit punt de ernstige aandacht zal vragen, maar mij niet uitsluitend hiertoe zal bepalen.

Ook de onbekendheid bij velen met de practijk van het wapen, dat eerst in 1908 in ons leger zijn intrede heeft gedaan, drukt nog zwaar bij oefeningen op de kaart en in

het terrein. Ik aarzel niet om te verklaren, dat vele commandanten van mitrailleur-pelotons bij die oefeningen zonder de voor hen gewenschte bevelen blijven, dan wel de door hen zelf verlangde bevelen uitlokken en bekomen.

Hierbij deel ik dan tevens mede, dat bij mijne detachering aan de Normaal Schietschool in November j.l. de Commandanten der Mitrailleur-pelotons, met wie ik daar was, unaniem als hun dringend verlangen den wensch naar voren brachten, om een tactische leiddraad te mogen bezitten voor het gebruik der zware mitrailleurs, waarvoor thans geen enkelen vasten regel bestaat; welk gebruik geheel aan het inzicht van ieder persoonlijk wordt overgelaten. Gezien de zeer uiteenloopende opvattingen, die zich daar demonstreerden, kan ik dezen wensch met niet genoegzamen klem naar voren brengen, te meer, waar in Maart a.s. weder een opleiding op groote schaal aanvangt.

Deze verhandeling zal een bescheiden maar enthousiaste poging mijnerzijds zijn, dit werkelijke euvel tegemoet te komen, door een zoo helder mogelijke uiteenzetting te geven van het n.m.m. gewenschte tactisch gebruik. Van zelf zal hieraan dan verbonden worden de door mij voorgestane organisatie. Moge in het belang der eenheid van gedachte en opvatting, zich velen met mijne inzichten kunnen vereenigen. Bij voorbaat weet ik evenwel, dat ik vele tegenstanders zal hebben, en geen wonder, het mitrailleurvraagstuk is niet een op zich zelf staand geheel, doch maakt een integreerend deel uit van de algemeene tactiek. Maar waar juist op dit gebied een groot verschil van inzicht heerscht en n.m.m. de oorzaak van de mij tegengestelde meeningen omtrent het tactisch gebruik der zware mitrailleurs, juist hierin zijn oorzaak vindt, kan ik er niet van af, mij ook op dit terrein te begeven en de richting aan te geven, waartoe ik mijzelf reken en waarop dan ook mijn inzichten berusten, omtrent het tactisch gebruik der zware mitrailleurs. Worden we het niet eens over de juiste richting der algemeene tactiek, dan kunnen we het ook nimmer eens worden over de te volgen mitrailleurtactiek.

Voorts is het te behandelen vraagstuk uit een organisatie-

oogpunt in hooge mate afhankelijk van wat ons volk voor zijn bewapening kan en wil geven, dus een staathuishoudkundig en politiek probleem. Ik zal daar niet verder op ingaan, en men verwachtte van mij geen uitgewerkte organisatievoorstellen van bataljons Leger- of Divisiemitrailleurs met kalibers van 9 en 15 m.M. op auto's e. d. Het zou mijn doel, binnen het verkrijgbare, de organisatie en het tactisch gebruik te beschouwen, slechts vertroebelen zonder eenig nut.

Wanneer we thans de tactiek der mitrailleurs gaan beschouwen, dan kan dat dus van tweeërlei standpunt, en wel:

- 1e. van dat der algemeene tactiek;
- 2e. van dat der speciale wapentactiek.

Direct stel ik mij op het standpunt, dat zoowel bij de algemeene tactiek, als bij de speciale wapentactiek, men heeft voort te bouwen en uit te bouwen de tactiek, zooals zij zich in den loop der tijden heeft ontwikkeld. Uitdrukkingen als „alles is veranderd”, „men moet geheel van voren af aan gaan studeeren”, enz. zijn n.m.m onjuist. Wat te constateeren valt, is, dat de tactische handelingen en vormen in dezen oorlog zich hebben aangepast aan wat de techniek aan nieuwe oorlogsmiddelen heeft verschaft. Aan ons neutralen mogen de bloedige offers bespaard zijn gebleven, om ons aan te passen aan de uitwerking dier nieuwe oorlogsmiddelen; wij mogen vrij plotseling voor nieuwe begrippen zijn geplaatst met ter zijde stelling der oude, de oorlogvoerenden hebben dit stap voor stap gedaan en de ontwikkelingsgang der tactiek met zeer vele offers betaald. Dat wij zonder dezen lijdensweg te gaan, de uiteindelijke vruchten van den 41½-jarigen krijg zonder meer in onze reglementen en voorschriften neergelegd vinden, mag ons dan ook niet den vasten ondergrond doen verliezen van onze vroegere militaire studiën en daarmede van ons zelfvertrouwen.

Mij op dit standpunt stellende, zal het U dan ook niet verwonderen, dat ik bij het vraagstuk der mitrailleur-tactiek

mij niet beperk tot hetgeen de wereldoorlog ons te aanschouwen gaf en dan nog meer speciaal de stellingoorlog, doch dat ik dit vraagstuk in een veel vroegere periode aangrijp en wel bij de periode, waarop ons aller eerste militaire studie zich heeft geconcentreerd: de oorlog van 1870. Voor den jare 1870 is het vraagstuk, dat reeds met de orgelkanonnen uit de 14e eeuw aanvangt, uit historisch oogpunt wel interessant, doch voor de beschouwingen der hedendaagsche tactiek van geen belang meer.

De groote fout, die men bij het gebruik in den oorlog van 1870 van den Reffijë mitrailleur gemaakt heeft, was, naast de geheimhouding, waardoor de troep totaal onbekend was met de eigenschappen en de bediening van het wapen, zijn indeeling bij de artillerie. Van elke drie batterijen artillerie werd er een vervangen door een batterij van zes mitrailleurs. Deze indeeling en de affuitage waren oorzaak, dat deze licht-kaliber-wapenen absoluut fout gebruikt werden en de hooge verwachtingen diep werden teleurgesteld.

Toen reeds leerde men de les: een licht-kaliber-wapen is geen kanon.

Daar, waar de mitrailleur goed gebruikt werd, zooals op 18 Augustus 1870 bij St. Privat, toonde hij ten volle zijn vernietigend karakter.

Intusschen stond van toen af de Europeesche militaire wereld in ongunstigen zin bevooroordeeld tegenover dit wapen.

Niettegenstaande in 1884 de Amerikaan *Maxim* de militaire wereld verraste met de uitvinding van den automatischen mitrailleur, liet hier in deze vereeniging op 28 Maart 1889 de toenmalige Kapitein der Veld-Artillerie W. F. RIDDER VAN RAPPARD bij de behandeling van het onderwerp: Mitrailleurs en snelvurend geschut; zich als volgt uit: „Vraagt men mij of de infanterie behoefte heeft aan mitrailleurs, dan meen ik hierop een ontkennend antwoord te moeten geven, omdat elke poging van dien aard strijdt met de beweegbaarheid en zelfstandigheid, die aan de infanterie eigen moet zijn. Zij allermintst mag een blok aan het been hebben. Behoeft zij mitrailleurvuur, dan bewijst dit, dat zij

niet voldoende door de artillerie gesteund wordt of kan worden.’’

Deze uitspraak is nog waard overdacht te worden, mits men daarbij de wapening en tactiek van die tijden vergeleekt met de tegenwoordige. De toenmalige spreker meende den afdoenden steun aan de infanterie uitsluitend van de artillerie te mogen verwachten. De toekomst zou anders leeren.

Men vrage omtrent den afdoenden steun der artillerie het oordeel van den Generaal PERCIN.

Het behoeft echter niet te verwonderen dat de Japansch-Russische oorlog van 1904 de algemeene belangstelling voor dit thans automatisch werkende wapen weder wakker riep. De naam Port-Arthur en speciaal de 103 M. hooge berg roepen onmiddellijk beelden van ongelooflijke vernietiging en verschrikking op, met als oorzaak: de mitrailleur. Ook bij Liau Yang en de Yaloe waren het de mitrailleurs, die hunne wereldreputatie vestigden en den naam „duivelsgieter’’ verwierven.

Vreemd genoeg hebben toen toch blijkbaar de Europeesche mogendheden de groote les toen gegeven niet geleerd: Iedere infanterie-aanval in ouden stijl verbloedt onder de vernietigende werking der automatische mitrailleurs.

Althans de vechtwijze der infanterie bleef dezelfde en een invoering van mitrailleurs in verhouding tot de gebleken gevechtswaarde bleef achterwege.

Zoo zien we centralen en geallieerden in 1914 te velde gaan met een nu in onze oogen belachelijk gering aantal mitrailleurs.

Wij weten allen, hoe de bewapening der oorlogvoerenden tot het ongelooflijke is opgevoerd en uitgebreid, maar voor wat de mitrailleurs-bewapening aangaat, moeten we daarbij twee scherp gescheiden perioden vast stellen n.l. die van Augustus '14 tot midden '17 en die van midden '17 tot het einde. In midden '17 werd n.l. bij beide tegenstanders de lichte mitrailleur ingevoerd en kreeg de, tot op dien tijd tot de bewapening behorende mitrailleur, den naam van zwaren mitrailleur.

Met klem constateer ik, dat dus tot medio '17 alleen de z.g. zware mitrailleurs deel uitmaakten van de legerbewapening, terwijl ik het van algemeene bekendheid mag achten, dat hun aantal, wegens de zeer belangrijke gevechtswaarde, steeds werd opgevoerd.

In de Feldzugsaufzeichnungen van den Kommandierender General VON MOSER vinden we, dat de lichte mitrailleurs voor het eerst op 15 April '17 bij de Entente-legers werden gebruikt en op 2 Mei '17 hun intrede deden bij de Deutsche divisieën.

Op 13 Juli '17 werd door den Generaal VON MOSER aan de hoogere bevelvoering voorgesteld een grooter gebruik te maken van de mitrailleurs in den „Groszkampf” voor direct en indirect massavuur, n.l. onmiddellijk vóór den aanval. We waren toen midden in den stellingoorlog.

We stellen dus vast: eerst invoering der lichte mitrailleurs, daarna voorstel voor massavuur der zware mitrailleurs.

Twee vragen rijzen nu van zelf op:

1e. waarom ging men over tot invoering der lichte mitrailleurs?

2. waarom eerst ná de invoering daarvan, voorstellen voor gebruik der zware mitrailleurs voor direct of indirect massavuur?

Ik zal trachten hierop een kort antwoord te geven. De invoering van den lichten mitrailleur voldeed aan de dringende behoefte der infanterie om haar vuurkracht te versterken. Mogen de gevechtsterreinen al talloze geschikte opstellingspunten voor de zware mitrailleurs geven, nog veel talrijker zijn die voor de lichte mitrailleurs. Heeft men dus als het ware een grens voor *het aantal* zware mitrailleurs, dat met de infanterie in innig direct verband optreedt, die grens wordt aanmerkelijk uitgebreid door de invoering der lichte mitrailleurs.

We leven in de periode van steeds geweldiger vuurkracht; als gevolg daarvan steeds ijlere gevechtsvormen der levende strijdkrachten en dus steeds hooger opvoering van het aantal der automatische vuurwapenen.

Men zocht alles in de vuurwerking, omdat de beweeglijkheid der troepen in de verstarde fronten verdwenen was en men met deze verstarung op die wijze hoopte te kunnen breken. Zóó is het mede te verklaren, dat de generaal VON MOSER de achterwaarts zich bevindende zware mitrailleurs, die toen, door de invoering der lichte mitrailleurs, niet meer aan zulk een groot verbruik onderhevig waren als vóór dien tijd, dus als het ware overcompleet kwamen, op andere wijze rendable wilde maken en eene oplossing vond in de door hem voorgestelde gebruikswijze. Intusschen is dit de eerste schrede in de richting van de massaanwending en het z.g. artilleristisch gebruik.

En met deze massa-aanwending der zware mitrailleurs is tevens logisch de organisatie der latere mitrailleur-bataljons ingeluid.

Hebben we thans de groote lijn der ontwikkeling van de mitrailleurbewapening gedurende den oorlog nagegaan, gelijken tred daarmede hield de bewapening over de gehele lijn. We zien aan de fronten eene machtige artillerie-organisatie ontstaan, waarin alle kalibers van 3.7 tot 28—40 en 42 c.M. kanonnen aanwezig zijn, voorts lt. en zw. mijnwerpers, lt. en zw. bomwerpers.

Volgens een Fransche opgave achtte men ten slotte aan artillerie noodig per K.M. van het front.

Aan Veldart.	max. 18 batt.	gemidd. 14 batt.	min 10 batt.
Aan Houw. batt.	„ 10 „	„ 7 „	„ 5 „
Aan Art. voor			
Contra Batt.	„ 8 „	„ 6 „	„ 5 „
	Totaal 36 batt.	27 batt.	20 batt.
Aan mijnenw.	max. 1 p. 25 M.,	gemid. 1 p. 35 M.,	min. 1 p. 50 M.

Doch ook zonder deze cijfers te aanvaarden, weten we, welke orkanen van vuur de verschillende gevechten en slagen vooraf gingen en vergezelden.

Dit geeft mij aanleiding om de vraag te stellen, wat beteekende toen het indirecte massavuur der mitrailleurs anders dan een fractie in de algemeene vuurwerking?

Het was een bate en men versmaadde in dien tijd niets.

Stel daar tegenover het algemeen erkende feit, dat men de voornaamste reden van ontstaan van den stellingoorlog moet zoeken in de combinatie schop, prikkeldraad, mitrailleur.

Hier was het de mitrailleur, die, door zijn vernietigend vuur op de korte afstanden, de tegenstanders binnen de 500 M. van elkaar naar de schop deed grijpen en elken aanval in ouden stijl in elkaar deed zakken. Het waren de mitrailleurs, die den wedloop deden ontstaan in uitbreiding van bewapening. En als we dan ook ten slotte de legerorganisaties bekijken, zien we ze topzwaar aan materieel en de infanterie steeds meer weggeslonken door verliezen, maar niet het minst door de eischen aan personeel bij de artillerie, vliegdiens, vechtwagens en andere technische diensten. Het is de vicieuse cirkel: hoe meer uitbreiding aan materieel, hoe zwakker de infanterie en hoe meer dientengevolge om uitbreiding van materieel wordt gevraagd.

Na 4 jaren stellingoorlog bereikten wij het einde. Hoe kan het anders of op de deelnemers aan dezen zenuwsloopenden stellingoorlog hebben deze 4 jaren voor hunne verdere tactische inzichten een onuitroeibaren invloed gehad, ja zelfs voor verscheidene vakmensen bij de neutralen is deze periode van zoo overweldigende impressie geweest, dat hunne geheele vóór-oorlogsehe tactische vorming zijn betekenis voor hen schijnt te hebben verloren. Alleen de sterkere karakters, die zich vrij hebben kunnen houden van de emoties, of zich daarvan hebben kunnen herstellen, zijn in staat die periode te bezien: objectief, in logisch verband met haar basis de bewegingsoorlog uit de 1e periode van den wereldoorlog, die wederom geheel stond in het teeken der tactische ontwikkelingsgang gedurende de eeuwen.

Als ik thans even mag wijzen op het land dat moreel en materieel het zwaarste van den stellingoorlog heeft geleden: Frankrijk, dan zien we juist daar in de militaire wereld het sterkst den strijd der twee door mij aangeduide richtingen: zij, die den stellingoorlog voor den eenig mogelijken houden in de toekomst, en zij, die hem van '14 tot

'18 noodgedwongen hebben aanvaard, maar alles willen doen om daar nimmer meer toe terug te komen, m.a.w. zij, die zich niet kunnen ontworstelen aan den geweldigen indruk, dien de stellingoorlog op hen gemaakt heeft en zij, die dit wel hebben gekund.

In Frankrijk noem ik als deze richtingen verpersoonlijkende: respectievelijk den Kolonel BARBARAC DE ST. MAURICE en den Generaal PERCIN.

Ook bij ons is dit vraagstuk, dat niets meer of minder omvat dan het vastleggen van de hoofdrichting der algemeene tactiek, uit den aard der zaak in de militaire wereld bewust *en onbewust* een strijdvraag.

Van zelf sprekend kan en wil ik het dan ook hier niet zonder meer ter zijde stellen, omdat het vraagstuk van de tactiek en de organisatie der mitrailleurs hiervan geheel onder den invloed staat.

Wanneer we even toeven bij den stellingoorlog en daarbij beschouwen de opeenhooping van materieel en troepen, dan vraagt men zich toch af, is *dit* de basis voor beschouwingen op het gebied van tactiek en legerorganisatie, of wordt deze oorlog als het ware uitgebouwd op den vastgelopen bewegingsoorlog?

Naar mijne meening is dit laatste inderdaad het geval en zal ook in de toekomst eventueel het geval zijn. De stellingoorlog is te vergelijken met een slop, waarin men dood loopt. Maar dan moeten we ook den bewegingsoorlog als grondslag nemen voor onze beschouwingen en wel een bewegingsoorlog, waarbij alles zal gedaan worden om door snelheid van manoeuvreeren de zwakke plaatsen van den tegenstander te treffen en een vastloopen in den zoo slooppenden stellingoorlog te voorkomen.

Door de keuze van het terrein, toepassing van nevel, rook, en gassen, massa aanwending van vliegtuigen, auto's en zeer beweeglijke vechtwagens, zal men dan met een vlotte, krachtige infanterie, gesteund door een evenredig sterke beweeglijke artillerie den stellingoorlog trachten te voorkomen. Wel zal men plaatselijk steeds tot frontaanvallen komen en zullen de aan te vallen fronten door de thans veel krachtiger be-

wapening meer afstootende kracht vertoonen dan in '14, doch de nadeelen hiervan zullen gedeeltelijk ondervangen kunnen worden door den tegenstander steeds vóór te zijn en zijn maatregelen tot afweer te doorkruisen, alsmede door een oordeelkundig samenwerken der aanvalstroepen zoo snel mogelijk te verzekeren. Voor beide handelingen: afweer en aanval, zal in voorbereiding meer tijd noodig zijn dan in '14, maar wie het snelste met zijne voorbereidende maatregelen gereed is, zal de grootste kans op succes hebben.

Tot dezen gedachtengang, dus die van den bewegingsoorlog, beperk ik mij thans bij mijne beschouwingen, aannemende, dat de eventueele stellingoorlog zich geleidelijk hieruit ontwikkelt, als de omstandigheden hiertoe onverhoopt aanleiding geven.

Dat ons leger wegens een te weinig aan artillerie, algeheel gemis aan vechtwagens, nagenoeg geen cavalerie en geen uitgebreiden vliegdiens, bij 5½ maandsehn diensttijd en encadreering vrijwel uitsluitend met reservepersoneel, geen aanvalstaetiek als de legers van de groote mogendheden *kan* toepassen, doet toch niet af aan het feit, dat we in ons veldleger en speciaal bij de infanterie, zoo veel als ons mogelijk is, een hoog moreel en offensieven geest mochten aankweeken, om ze onder de voor haar gunstigste voorwaarden te velde te brengen.

Alzoo stel ik mij op den grondslag van den bewegingsoorlog. Wat daarbij op eenig oogenblik ook de toestand van twee tegenstanders moge zijn, steeds zal ten slotte een der partijen als aanvaller, de ander als verdediger zijn te onderkennen. Het doel van den aanvaller zal zijn, zoo mogelijk in één ononderbroken voorwaarts gaan, in de door zijn tegenstander ingenomen stellingen binnen en door te dringen om hem te vernietigen. Zeer belangrijk is, gezien de oorlogspractijk, om hierbij op te merken, dat, zoo eenigszins mogelijk, nimmer het eigen vuur oorzaak mag zijn, dat de voorwaartsche beweging opgehouden wordt.

Het doel van den verdediger zal zijn, het voorwaarts gaan van den aanvaller te beletten, zijn gevechtskracht te breken, het bezette terrein te behouden en zoo mogelijk door een

daarbij in te zetten offensief zijn tegenstander te vernietigen.

Bij de uitvoering van deze wederzijdsche taak heeft de ervaring van den wereldoorlog geleerd, dat beide partijen zeer ijle formaties met groepeerings in de diepte dienen aan te nemen en van het terrein een intensief gebruik moeten maken, willen ze geen gevaar loopen hun ondernemen reeds bij voorbaat te zien mislukken.

Voorts, dat men op \pm 500 M. van den tegenstander nog een dusdanigen tegenstand ondervindt, dat men met geweren en lichte mitrailleurs alléén niet op succes behoeft te rekenen. Vandaar, dat bij sommige rijken gezorgd wordt, dat lichte en middelbare mijn- en bomwerpers, infanteriegeschut, ja zelfs speciaal daarvoor aangewezen batterijen artillerie, de infanterie in deze zeer moeilijke gevechtsperiode steun verleen. (In Amerika en Rusland heeft men zelfs organiek bij het regiment infanterie behoorende hw. batterijen). Het geldt daarbij niet alleen de laatste 500 M. tot de voorste lijn van de H. W. strook des vijands, doch niet minder het binnen- en doordringen daarin. Juist, waar alle niet in directe verbinding met het voorste aanvalsechelon werkende gevechtsafdeelingen hun vuur ongeveer 500 M. daarvoor moeten houden, is dringend steun noodig van krachtige wapenen, die wel in direct verband met de voorste aanvalstroepen kunnen optreden.

Op grond hiervan stel ik deze belangrijke vraag voor den aanval:

Is het gewenscht, dat de infanterie, die bestemd is om de vijandelijke posities binnen te dringen, dit doet in vereeniging met zware mitrailleurs en mag dit als mogelijk worden aangenomen?

Zoo ja, dan luidt de grondregel voor het tactisch gebruik der zware mitrailleurs:

Zij zullen met de infanterie voorwaarts gaan en met haar in de vijandelijke posities binnen dringen, om daar het succes te bevechten en te verzekeren.

Hoe zij dit zullen doen, zullen we later zien, doch op dezen grondregel baseert zich alsdan het geheele tactisch gebruik gedurende den aanval.

Geen oogenblik aarzel ik, om met een volmondig „ja” op deze vraag te antwoorden.

Gewenscht is het:

1e. omdat men zijn eigen infanterie niet zonder den directen steun zijner zware mitrailleurs den aanval mag laten doen tegen de vijandelijke in het terrein gedekte infanterie, die wèl den directen steun zijner zware mitrailleurs heeft.

2e. omdat de moderne infanterie-aanval haar hoogtepunt bereikt bij den strijd binnen 's vijands hoofdweerstandsstrook en de diepte daarvan zeer groot kan zijn.

3e. omdat de aanvaller in deze periode ieder moment een tegenstoot kan verwachten en geen krachtiger middel om deze af te weren kan worden gevonden, dan in het vuur van den zwaren mitrailleur.

4e. omdat ieder oogenblik op weerstanden kan worden gestooten, waarbij het vuur van den zwaren mitrailleur onschatbare diensten kan bewijzen.

5e. uit moreele overwegingen.

Mogelijk is het omdat:

1e. geen terrein, waarover de infanterie den aanval kan doorzetten tot binnen de door den vijand bezette posities, zoo vlak is, dat voorwaarts dringende zware mitrailleurs daarin geen dekking vinden.

2e. geen andere dan de zware mitrailleurs tot medio 1917 de aanvallen der infanterie vergezeld hebben. Daarna deden zij het in vereeniging met de L. M.'s.

3e. zoowel de Duitsehe, Fransche, Engelsche als Belgische reglementen de mogelijkheid niet alleen aanvaard hebben, doch deze wijze van handelen eischen.

4e. omdat in de organisatie van het bataljon in drie infanterie-compagnieën en één mitrailleur-compagnie, in alle landen en thans ook het onze, gedemonstreerd wordt, dat de mogelijkheid van een dusdanig optreden als mogelijk moet worden beschouwd.

Maar dan mag men een zeer belangrijk punt niet over het hoofd zien: *het gewicht van den mitrailleur.*

Op 't oogenblik bezitten we nog als zwaren infanterie-

mitrailleur den 6.5 m.M. Schwarzlose, waarvan het gewicht met de affuit gevechtsbereid 521½ K.G. is. We staan op het punt in te voeren den zelfden mitrailleur met tot 7.9 m.M. uitgeboorden loop en voor de reserve-regimenten de 7.7 m.M. Vickers. Hierbij zal de Schwarzlose een nieuwe affuit krijgen van 37.5 K.G., waardoor het totaal gewicht op 62.5 K.G. zal komen. De uitboring van den loop heeft plaats gehad, omdat men dan, met de daarbij behoorende nieuwe munitie, grooter draecht en diepere bundels krijgt. Bekijken we den nieuwen toestand nader uit een oogpunt van het gewicht, dan constateeren wij, een gewichtstoename van 10 K.G. op de affuit. Waar echter de mitrailleur-compagnie zijn mitrailleurs met toebehooren zoo min mogelijk opvallend op het gevechtveld door mankracht vlot moet kunnen verplaatsen, is hierdoor de grens voor gewichtstoename definitief vast te stellen. Het gewicht vormt dus wel degelijk een doorslaande factor voor het nut van dit oorlogswerktuig en zoo is o.a. naar mijn oordeel de nieuwe affuit van 37.5 K.G. (de oude 27.5 K.G.) door zijn gewicht *ongeschikt* voor de zware mitrailleurs der mitrailleurcompagnieën van het infanteriebataljon. Zelfs de N. S. S. erkent het bezwaar van dit groote gewicht.

Technisch is zij echter een dusdanige verbetering, dat ik in overweging zou willen geven een proef te nemen, op korten termijn, met de in het Russische leger gebruikte lage wielen met as, waarvan een exemplaar aanwezig zou zijn aan de Hembrug, te meer, waar de thans gebruikelijke draagwijze op den schouder veel te zichtbaar is en *onvoorwaardelijk dient te worden afgekeurd*.

Door deze wielen met as is het den Russen bovendien mogelijk nog een schild mede te voeren, waarvoor bij ons e.g. patronen in de plaats zouden kunnen komen.

Slaagt deze proef echter niet, dan mag deze nieuwe affuit, voor wat de mitrailleur-compagnieën der infanteriebataljons betreft, niet worden ingevoerd.

De zware mitrailleurs der infanterie-mitrailleurcompagnieën zijn en moeten blijven infanteriewapenen, doct men ze van karakter veranderen, dan moet men ze ook losmaken uit

het voor hunne eigenschappen te nauwe infanterieverband. Maar wie zou dit willen en durven ondernemen, gezien de buitenlandsche organisaties? Neen, niet scherper dan het Fransche mitrailleurreglement voor de zware mitrailleurs het zegt, kan ik mij uitdrukken, waar ik lees: „Het moet muurvast staan bij allen, dat deze mitrailleur-éénheden, noch een bijzonder hulpwapen der infanterie, noch een specialiteit in den engen zin van het woord vormen; de mitrailleurs zijn en blijven eenvoudig infanterie.”

Dit zou ik er ook bij ons officierskorps willen inhameren! Zij behoort te midden van de infanterie; blijft zij achter, dan remt zij den offensieven geest. Tot medio '17 deden deze z.g. zware mitrailleurs het werk alleen, daarna gesuppleerd door de lichte mitrailleurs.

Er wordt van deskundige zijde wel eens beweerd, dat binnen den 500 M. de lichte mitrailleurs het werk even goed, ja, vanwege hun geringe spreiding, beter kunnen verrichten dan de zware mitrailleurs. Maar hiertegen meen ik ten sterkste stelling te moeten nemen. De vuurkracht van den zwaren mitrailleur is door de technische eigenschappen van het wapen, op welken afstand ook, belangrijk hooger. Ik wijs daartoe op den vasten stand van het wapen op de affuit, de groote stevigheid van de affuit en de aanwezigheid van de spreidingsinrichtingen, waardoor het richten van den zwaren mitrailleur veel minder onderhevig is aan de gevolgen van den psychischen en physischen toestand van den richter. Ten slotte op de mogelijkheid van duurvuur, terwijl met zeer veel grooter kracht, doelen, meer in de diepte gelegen, onder vuur kunnen worden genomen. Voorts besprak ik reeds hun bijzonder nut bij tegenstooten, het stooten op onverwacht zich voordoende sterkere weerstanden en hun moreelen steun. Ik aarzel zelfs niet te zeggen: noodgedwongen nam men zijn toevlucht tot den lichten mitrailleur, omdat de grens voor het gebruik der zware mitrailleurs op de korte afstanden, *wat hun aantal aangaat*, niet verder kon worden uitgebreid.

Dankbaar aanvaarden wij infanteristen echter, onder deze omstandigheden, den lichten mitrailleur als een nood-

zakelijk surplus op onze hoofdvuurkracht: den zwaren mitrailleur.

Wat de lichte mitrailleur aangaat, is zijn, als een voordeel genoemde, geringe spreiding evenwel een nadeel en wel, omdat hij daarnaast eene sterke verplaatsing van zijn middelste trefpunt (M. T.) vertoont, die grooter is dan zijne spreiding. Het gevolg hiervan is dan ook, dat om de kans van treffen zeker te stellen, men nagenoeg steeds kunstmatig moet spreiden, dan wel meerdere vuurstooten elk op een verschillend mikpunt moet geven; bij onbekendheid van de ligging van het M. T., wat regel zal zijn, volgens het ontwerp-schietvoorschrift, nooit minder dan 4 tot 7 vuurstooten, op doelen van 10 tot 100 d.M². op afstanden van 150 tot 1000 Meter.

Dit nu acht ik een groot nadeel en in het bijzonder als dit wapen, van achteren zijn steun vindt in den schouder van den schutter en van voren gesteund wordt door den niet draaienden doch wrikkenden vorksteun.

Overigens is onze lichte mitrailleur een superieur wapen in zijn soort, vooral als hij op de driepootaffuit wordt gebruikt. Bij deze gebruikswijze zijn het gewicht en de meerdere zichtbaarheid wederom een bezwaar, waarom bij den aanval de affuit in den regel wordt achtergelaten.

Op het tactisch gebruik van den lichten mitrailleur meen ik niet te hoeven ingaan, daar deze algemeen bekend is en niet wordt aangevochten. De strijd daaromtrent in Frankrijk, meen ik, voorbij te kunnen gaan, gezien de andere bewapening van compagnie en bataljon. Het eenige, waar ik op wijzen wil, is *de draagwijze* te velde, die volgens de oorlogservaring *veel te zichtbaar* is en beter dwars voor het lichaam kan geschieden, benevens de neiging van den schutter om eenmaal zijn vuur begonnen, niet op te houden. Bij oefeningen leggen we de rem aan, door na elke serie patronen, die men wil laten verschieten, een patroon weg te laten. Een dergelijk correctief ware mogelijk voor het gebruik te velde ook te vinden in de constructie van de trommels. De eenvoudige manipulatie om een volgende vuurstoot te kunnen geven, vraagt geen tijd en sluit dus het geven van meerdere vuur-

stooten na elkaar niet uit, doch brengt den man tot bezinning en spaart munitie. Bovendien is duurvuur voor den lichten mitrailleur hooge uitzondering.

Nog meen ik een waarschuwing te moeten laten hooren tegen het vuren op vliegtuigen. Meestentijds ontaardt dit vuur in een onverantwoordelijke munitieverspilling. Mocht men er toe kunnen komen, te bepalen, dat de lichte mitrailleurs alleen op vliegtuigen mogen schieten, als deze een rechtstreekschen aanval doen op de troepenafdeeling, waartoe zij behooren.

Immers het kiezen van het juiste mikpunt op de zich zeer snel verplaatsende vliegtuigen is vrijwel ondoenlijk zonder bijzondere hulpmiddelen, waarvan de lichte mitrailleurs nu eenmaal niet voorzien zijn. Dan is de hoogte van een vliegtuig op het oog nooit met zekerheid te bepalen en is bovendien de baan van het projectiel afwijkend met die, welke volgens het gebruikte vizier zou mogen worden verwacht.

Het is dan nu ook wel voldoende bekend, dat het raken van vliegtuigen vanaf den grond zeer moeilijk is en dat men hiervoor is aangewezen op speciaal geconstrueerde en goutilleerde afweermiddelen.

Wat de organisatie betreft, zijn we, voor wat het aantal en de indeeling der lichte mitrailleurs aangaat, in beteren toestand gekomen, nu het infanteriebataljon voortaan zal bestaan uit drie compagnieën elk met 8 lichte mitrailleurs en een mitrailleurcompagnie van 12 zware mitrailleurs. De vraag blijft, of, al de lichte mitrailleurs, thans ingedeeld bij treinen en staven, voornamelijk tot vliegerafweer, niet oneindig beter aan de infanterie konden worden afgestaan.

Keeren we thans tot de zware mitrailleurs der infanterie terug.

Teneinde ons zooveel mogelijk los te maken van den stellingoorlog, zullen we de vuren, die in den stellingoorlog gebruikt zijn, aan eene nadere beschouwing op hun *werkelijke waarde* onderwerpen.

Het directe vuur.

Dit kunnen we onderscheiden in :

1e. direct vuur met mogelijkheid van waarneming van de aanslagen ;

2e. direct vuur zonder mogelijkheid tot waarneming van de aanslagen of uitwerking in het doel op de afstanden tot \pm 800 M. ;

3e. direct vuur met mogelijkheid tot waarneming van de uitwerking in het doel ;

4e. direct vuur zonder mogelijkheid tot waarneming van de aanslagen of uitwerking in het doel op de afstanden boven \pm 800 M. ;

Het eerstgenoemde vuur is wel het meest werkdadige, het meest intensieve, dat men verkrijgen kan. Immers men kan het vuur als het ware op het doel leggen en het geheel binnen de grenzen daarvan houden. Vandaar, dat dit *vuur*, *onder waarneming van de aanslagen*, het meest vernietigende is. Wanneer men dan ook de militaire schrijvers, die over mitrailleurvuur schrijven, naslaat, vindt men als voorbeelden uit de krijgsgeschiedenis, om daarmee de vernielende vuurkracht der mitrailleurs te bewijzen, steeds gevallen aangehaald, waarin dit vuur werd toegepast. Aan dit vuur, moet ik het nog zeggen, dankt de mitrailleur zijn naam van duivelsgieter en Feuerbesen. Het is vuur van Port-Arthur, de 103 M. hoogen berg, de Yaloe, de Marne en de IJser, het is vernietigingsvuur.

Om tot dit meest krachtige, meest intense vuur te komen is de waarneming der aanslagen van de projectielen echter een onafwijsbare eisch.

In het algemeen is dit echter boven 1000 M. uitgesloten. Onder gunstige omstandigheden zal deze grens tot 1500 M. kunnen worden uitgebreid en in zeer speciale gevallen zelfs tot 2000 M. Het gaat dan om terreinen, die zich zeer bijzonder daartoe eigenen, onder gunstige belichting liggen en met waarnemingspunten, die eveneens aan zeer hooge eischen voldoen, terwijl de waarnemers van uitstekende middelen tot waarneming zijn voorzien en over groote routine beschikken.

Zeker voor deze vuren, tot afstanden van 1500 tot 2000 M., is het kijkervizier gebiedend noodzakelijk.

Normaal zal echter de waarneming op geen grooter afstand dan 1000 M. mogelijk zijn. Maar dan zal voor toepassing aan twee eischen moeten worden voldaan:

1e. de mitrailleurs moeten tot 1000 M. of minder tot het onder vuur te nemen doel naderen;

2e. zij moeten, wegens de bestrekenheid van den bundel, een vrij schootsveld hebben.

Kan aan deze voorwaarden voldaan worden? Ja!

Het eerste is mogelijk door voorwaarts te gaan:

1e. met gebruik van camouflage in de minst opvallende formaties, dus in die, welke ook de infanterie bezigt;

2e. onder dekking van vuur der eigen artillerie en van de zware en, in het latere stadium, ook lichte mitrailleurs onderling;

3e. onder gebruikmaking van de dekking, die het terrein en de voorafgaande infanterieafdeelingen geven;

4e. door per mitrailleurecompagnie toe te staan, dat een geheel bataljonsvak als opmarschsterrein wordt gebezigd;

5e. omdat iedere aanvaller een min of meer geschokten verdediger tegenover zich vindt.

Zij maken gewoonlijk niet dezelfde korte snelle sprongen van de infanterie, doch verrichten deze in langzamer tempo en zoo mogelijk over grooter afstanden aaneensluitend. Aanbeveling verdient het, dat deze mitrailleurs geen vuren afgeven, alvorens de afstand van 1000 M. of minder door hen is bereikt, zooals de Engelschen en Duitschers ook in hun reglementen hebben voorgeschreven. De laatste spreken dan van „Schweige Machinengewehre”. Hierop kom ik evenwel nog terug.

Wat de eisch tot vrij schootsveld aangaat, deze gaat op de volgende wijze in vervulling:

1e. bij niet of niet onmiddellijk aangeleunde flanken.

2e. door van den aanvang af tussehen de bataljons, de compagnieën of onderdeelen daarvan, openingen te laten en die onderdeelen in kennis te stellen met de bedoeling daarvan.

3e. door innige samenwerking, waarbij de infanterie in haar eigen belang de openingen schept, die de mitrailleurs behoeven.

4e. door openingen, die ontstaan bij divergeerend oprukken.

5e. door openingen, die ontstaan, doordat de eene afdeeling sneller oprukt dan de andere.

6e. bij bijzonder gunstige terreins- of atmosferische omstandigheden, waarbij de mitrailleurs zich tot tussehen de voorste afdeelingen naar voren werken.

7e. door de openingen, die ontstaan door samenballen van onderdeelen.

8e. door de openingen, die ontstaan door de verliezen, die geleden worden.

9e. door stelling te nemen op hoogere terreingedeelten, zoodat de voorwaarts zich bevindende eigen infanterie geen gevaar loopt.

Zowel Franschen, Belgen, Engelschen als Duitschers eischen het binnen- en doordringen in 's vijands weerstandsstrook ook van de zware mitrailleurs.

De Franschen gaan daarbij zelfs zoover, door de commandoverhouding te regelen voor het geval één enkele zware mitrailleur toevallig met een infanteriegroep samenwerkt, dan wel, dat één zware mitrailleur daaraan wordt toegevoegd.

Bezien we thans het onder 2 genoemde vuur, dat, *zonder mogelijkheid tot waarneming der aanslagen of uitwerking in het doel op de afstanden tot ± 800 M.* Het niet waarnemen zal dan een gevolg kunnen zijn van kunstmatige rook of nevel, atmosferische omstandigheden als mist of sneeuw en voorts duisternis, dan wel terreinsomstandigheden, waarbij de doelen aan waarneming zijn onttrokken.

Waar de bundel tot ± 800 M. bestreken banen vertoont, zal iedere beweging in dat vuur onmogelijk zijn en daarmee dus een absolute barrage zijn gesteld.

Dit vuur is voor den verdediger van hooge waarde, als hij zijn vuurrichtingen maar tijdig heeft vastgelegd en een zoo-

danigen waarschuwingdienst heeft ingevoerd, dat hij weet op welke momenten de vuren moeten worden gegeven.

De aanvaller zal bij tijdelijke zichtverhinderings desgewenscht zijn vuuractie stoppen en bij die van langen duur den geheelen aanval opschorten. Bij kleine ondernemingen bij duisternis, zullen vooraf gereed gestelde mitrailleurs kunnen steunen op de zelfde wijze als bij de verdediging aangegeven.

Thans komen we tot *de directe vuren met mogelijkheid tot waarneming van de uitwerking in het doel*. Dit zijn dus in het algemeen de vuren boven 1000 M. Ligt een dergelijk vuur niet juist, dan kan men slechts raden naar de fout in het vuurbevel of de uitvoering daarvan. Waar bij het grooter worden van den afstand tot het doel, de factoren, die op de ligging van den bundel inwerken, eveneens grooter worden, zal het bepalen van de fout evenredig moeilijker worden. Het is daarom eisch naast afstandbepaling ook rekening te houden met de daginvloeden. Voorts zullen de dieptewerking van den bundel en de grootte en zichtbaarheid van het doel beslissend zijn, omtrent de utiliteit van het vuur. Waar men de dieptewerking in de hand heeft, kan men deze kunstmatig vergrooten om, als men den bundel in het doel heeft, dezen weder tot de natuurlijke dieptespreiding, maar thans op het doel, te beperken. Vuurt men met meerdere mitrailleurs, dan kan men hiervan gebruik maken om, bij twijfel of men het goede vizier gebruikt, aan te vaugen met onderling verschillende vizieren en de mitrailleurs na elkaar te doen vuren, om het juiste zoo snel mogelijk te onderkennen en door allen te doen overnemen. Voor deze vuren is drachtverlenging een bate!

Hoewel deze vuren achter staan bij die met waarneming van de aanslagen der projectielen, zoo staan zij toch ver boven het thans volgende: *het directe vuur zonder mogelijkheid van waarneming van de aanslagen of uitwerking in het doel*.

Immers bij dit laatste heeft men nimmer zekerheid van groote uitwerking, terwijl als het eerste goed ligt, het vernietigend is.

Dit laatste vuur nadert zeer dicht tot het indirecte vuur, doch verschilt daarvan toch weer in zeer gunstigen zin, omdat het directe richting toelaat. Als richtpunten zal men dan aangewezen zijn op terreinvoorwerpen als heggen, boschranden, boomen, hekken, aardophoogingen, enz. Een dergelijk vuur kan tot doel hebben een tegenstander tot tegenvuur uit te lokken en hem aldus tot het verraden van zijn opstelling te verleiden, dan wel een tegenstander ter plaatse vast of in zijne dekking te houden, in welk geval men wel spreekt van drukvuur. In het laatste geval zal men zich moeten bepalen tot het onder vuur houden van een terreinstrook, waarbij het voordeelig zal zijn, als het terreinpunt, waarop men zijn afstand en richting bepaalt, ongeveer in het midden van die strook ligt. Kon men bij de vorige vuursoort (directe richting met waarneming van de uitwerking in het doel) er op werken om de dieptespreiding zoo gering mogelijk te doen zijn, thans zal men de eenmaal vastgestelde dieptespreiding moeten handhaven, waardoor de intensiteit van het vuur geringer wordt. Een dergelijk direct vuur zonder waarneming zal dus werkzamer zijn, naar mate de afstand tot het onder vuur te nemen object geringer is.

De thans besproken directe vuren eischen tot ± 800 M. een vrij schootsveld over de geheele lengte, daarna een vrije strook van ± 300 M. vóór den mitrailleur en ± 500 M. vóór het doel, waarbij de rest van het schootsveld door troepeneenheden kan worden ingenomen.

Heeft de vuurstelling een zeker commandement over het vóórterrein, dan kunnen deze laatste voorwaarden gunstiger worden. Aan deze laatste vuurstellingen kleeft weer het nadeel, dat zij het vuur van den tegenstander meer tot zich trekken, naar mate zij eenzamer liggen en meer afsteken.

Het overbank vuur blijft bovendien, zoo goed voor de mitrailleurs als voor de gewone schutters, hoogst gevaarlijk en is een vuren, blijvende beneden de kruin der dekking, langs of over de dekking onvoorwaardelijk aan te bevelen. Zoowel in Franse als Engelse litteratuur vond ik dit bevestigd, o.a. in het Engelse mitrailleurreglement.

Het indirecte vuur.

Hierbij kunnen we onderscheiden :

1e. Indirect vuur met waarneming van de aanslagen; waarnemingspunt nabij de vuurstelling.

2e. Indirect vuur met waarneming van de uitwerking in het doel; waarnemingspunt nabij de vuurstelling.

3e. Indirect vuur met waarneming van de aanslagen; waarnemingspunt verwijderd van de vuurstelling.

4e. Indirect vuur met waarneming van de uitwerking in het doel; waarnemingspunt verwijderd van de vuurstelling.

5e. Indirect vuur zonder waarneming van aanslagen of uitwerking in het doel.

Hiervan zijn de vuren genoemd onder 1e. en 2e. nage-
noeg gelijk aan directe vuren. Ik ga zelfs nog een stap
verder; naar hun waarde zijn ze aan de vuren met directe
richting gelijk en zullen ze te velde zelfs veelal de voorkeur
verdienen. (Zie laatste alinea van: Het directe vuur). Wan-
neer ik dan ook verder over directe vuren spreek, verzoek ik,
deze beide vuursoorten daarin te willen begrijpen.

Wat de vuren onder 3e. en 4e. aangaat merk ik op, dat
hierbij alles afhangt van het goed functioneeren der ver-
bindingen en van de mogelijkheid tot waarnemen. Voldoen
de verbindingen en kan worden waargenomen, dan komen
deze vuren automatisch te behooren onder die, genoemd
onder 1e. en 2e.

Is dit niet het geval, dan vallen zij onder het vuur onder
5e. genoemd.

En wat te zeggen omtrent waarnemen en verbindingen?

De waarnemingen.

Men denke daarbij aan de afstanden, waarop de vuren
vóór de eigen infanterie minstens moeten liggen, aan ter-
reinvoorwerpen, terreinvorm, bodemgesteldheid, belichting,
vuren van andere wapenen en de aanslagen der projectielen
hiervan. Hoe is voorts de houding der waarnemers, toch
zeker niet als regel rechttop staande met kijker in de hand,
rustig observeerende. Voorts kunnen zij, hun met indirecte

richting vurende mitrailleurs veelal niet zien, hoe zullen zij dan de oogenblikken van vuren weten en juist de ligging van het vuur hunner mitrailleurs onderkennen? Wie wel eens waargenomen heeft, kent de bezwaren en begrijpt, wat hij daarvan op het gevechtveld heeft te verwachten.

Maar we willen aannemen, dat een zeker percentage van de waarnemers succes heeft. Maar dan komen wij tot

de Verbindingen.

1e. De verbinding tusschen het waarnemingspunt en de vuurstelling;

2e. De verbinding tusschen de vuurleiding en de voorste lijn der eigen infanterie.

Kunnen, voor wat het onder 1e. vermelde betreft, bij de artillerie, dank zij de springpunten der artillerieprojectielen, de waarnemers nog gebruik maken van ver achterwaarts gelegen hooge punten als observatieladders, boomen, torens, fabrieksschoorsteenen e.d., waarmede de verbinding met de vuurstelling gemakkelijk is te handhaven, deze komen niet in aanmerking voor de zoo moeilijke waarneming van de aanslagen der mitrailleurprojectielen. Moeten, bij het ontbreken van zulke waarnemingspunten, de artilleriewaarnemers zoo ver mogelijk met de eigen infanterie mee vooruit, voor de waarnemers bij de zware mitrailleurs is dit regel en nog noodzakelijker, omdat voor hen de springpunten der projectielen ontbreken. Wat in dit geval het tot stand brengen en in stand houden der verbindingen beteekent, leert ons de ervaring opgedaan bij de verbindingen onder 2e. vermeld, tijdens den wereldoorlog. De steun toch, die de artillerie aan de voorwaarts rukkende aanvalsinfanterie geeft, wordt beheerscht door de verbindingen. Na den oorlog van '70 is dit vraagstuk steeds moeilijker geworden. Reeds de manoeuvre bij Lorlanges op 12 Sept. 1908, met het 13e Fransche Legercorps onder leiding van den, tijdens den oorlog zeer bekend geworden, generaal Percin, toonde aan, dat door onvoldoende verbindingen 5 % der afgegeven artillerie-

vuren op de eigen infanterie lagen, 42 % geen doelen vonden en 53 % theoretisch goed lagen, doch in de praktijk nog hadden moeten bewijzen, dit werkelijk te doen.

Tijdens den wereldoorlog hebben deze verbindingen feitelijk nimmer geheel voldaan.

Deze oorlog heeft aan Duitsche zijde 4 scherp te scheiden methodes van vuurtactieek gekend, allen met het zelfde doel: de samenwerking tusschen artillerie en infanterie te verzekeren.

Tot 1916 die, waarbij de *gecentraliseerde artillerie* den aanval voorbereidde en daarna steunde, doch door de centralisatie het innige verband met de infanterie miste.

Vervolgens de achtereenvolgende *aanvallen met begrensde doelen*, zoals bij Verdun toegepast, waarbij de Franschen telkens weer tijd kregen om op hun verhaal te komen, opnieuw reserves aan te voeren en hardnekkig weerstand te bieden, terwijl de Duitsche infanterie haar offensieven geest op een bedenkelijke proef zag gesteld.

Daarna werd aan de Somme de *vuurwals* toegepast, die een vooruit vastgesteld tempo voor den infanterieaanval eischte, waaraan niet was te voldoen en die als gevolg had, dat òf de artilleriesteun moest ontbeerd worden, omdat ze ver vooruit liep, òf de infanterie in haar succesvol voorwaarts dringen werd belemmerd, omdat de vuurwals niet voldoende snel ging.

Ten slotte de *vuurconcentraties*, die, op zich zelf krachtig werkend, tot directen steun van het infanteriegevecht weinig doeltreffend waren.

Door de geheele oorlogslitteratuur klinkt één roep om samenwerking tusschen de artillerie en de infanterie zeker te stellen.

En op de combinatie van het waarnemen en het goed functioneeren der verbindingen berusten de vuren genoemd onder 3e en 4e! Komt de combinatie tot stand, dan komen zij automatisch te behooren tot die onder 1e. en 2e. en zijn gelijkwaardig aan directe vuren. Willen overschatting en daaraan verbonden ontzuivering evenwel op het gevaarlijkste oogenblik vermeden worden, dan rangschikken wij de

beide vuren reeds thans onder 5e. en behandelen ze als zoodanig.

Functioneeren dan het waarnemen en de verbindingen, zooveel te beter, zoo niet, dan is niets verloren.

Blijft dus van de indirecte vuren, dat genoemd onder 5e.

Indirect vuur zonder waarneming van aanslagen of uitwerking in het doel.

Reeds dadelijk vestig ik dan Uw aandacht op hetgeen ik in een Fransch werk las; dat het vuren op strooken, waar men den tegenstander alleen maar vermoedde, de eigen verliezen slechts heeft verhoogd, want vuur trekt vuur.

Voorts op het feit, dat mitrailleurkogels alleen uitwerking hebben op levende doelen, terwijl men steeds riskeert, dat op het moment van vuren ter aangegeven plaatse geen levende doelen aanwezig zijn. Men denke aan de lessen uit de manoeuvre van Lorlanges.

Reeds hierdoor zou het te verklaren zijn, dat twee der drie toegepaste vuursoorten de aanwezigheid van levende doelen niet als voorwaarde hadden, n.l. het storend vuur (feu de harcèlement, harassing fire Störungs Feuer) en het afsluitingsvuur (feu de barrage, barrage fire, Sperrfeuer). Immers zij dienen om den tegenstander het verblijf of den toegang op bepaalde terreinen te ontzeggen.

Ik kom er nog op terug.

Laat ons nu zien door welke middelen bij een indirect vuur zonder mogelijkheid tot eenige waarneming de toch zeker gewenschte uitwerking wordt verkregen. Dan vinden we: het aantal mitrailleurs, de vereischte munitie en de spreiding.

Wanneer maar een strook van voldoende grootte, waarin het doel ligt, wordt onder vuur genomen, zoodat alle fouten, die zich bij het indirecte vuur noodzakelijker wijze moeten voordoen, dan wel kunnen voordoen, binnen de grenzen er van vallen; we voorts zorg dragen, dat een zoodanige dichtheid van vuur in die geheele strook wordt gebracht, dat het daarin zich bevindende doel het lot ondergaat, dat men zich heeft voorgesteld het te doen ondergaan, waartoe dus eene vooruit te berekenen hoeveelheid munitie, te ver-

schieten door een daaraan evenredig aantal mitrailleurs noodig is, dan is men zeker van de verlangde uitwerking.

Nemen we een oogenblik aan, dat een strook van 200 M. breed moet worden onder vuur genomen door mitrailleurs, die 100 M. dieptespreiding en 8 M. breedtespreiding op den afstand tot die strook geven, terwijl er verder geen fouten worden gemaakt, dan zou men een maximaal vernietigingsvuur hebben met 50 mitrailleurs. Immers 25×8 M. is 200 M. is de geheele breedte van het doel en $2 \times$ een strook van 100 M. dieptespreiding of 2×25 mitrailleurs is 50 mitrailleurs.

Bij het vorenstaande is aangenomen, dat de ligging der bundels van de 50 mitrailleurs absoluut juist was en dus aaneensluitend naast elkaar binnen de grenzen van de opgegeven strook. Is dit laatste niet het geval, en alleen theoretisch zal het wel zoo zijn, dan moet men reeds daarom of meer mitrailleurs hebben, of gaan spreiden en de intensiteit van het vuur plaatselijk verminderen. Zeker zal de zekerheidsfactor niet te groot zijn, als men de strook alsdan met 50 M. aan elke zijde verlengt en met 25 M. aan elke zijde verbreedt, maar dan komt men tot een benodigd aantal van 93 mitrailleurs, om zeker te zijn het terrein van 200 M. als voren te beleggen.

Wil men *alle* fouten, die zich noodzakelijker wijze mochten of kunnen voordoen, door het nemen van een groote terreinstrook ondervangen, dan wordt het aantal benodigde mitrailleurs nog veel grooter.

Al wat men minder geeft, dan die 93 of meer mitrailleurs, moet door kunstmatig breed- en diepspreiden verholpen worden, waarbij de intensiteit van het vuur plaatselijk steeds geringer wordt. Tot welk aantal men nu meent te kunnen afdalen, wordt een kwestie van appreciatie, afhankelijk van aard en grootte van het doel, duur der zichtbaarheid, benevens van het resultaat, dat men wenscht te bereiken.

Zoo'n dergelijk theoretisch maximaal vernietigingsvuur wordt uit den aard der zaak nooit nagestreefd en zal men voor de af te geven indirecte vuren zijn

eischen veel eerder bevredigd zien. Maar eisch blijft, dat een strook onder vuur wordt genomen, die aanmerkelijk grooter moet zijn, dan het gedeelte van het terrein, dat men feitelijk onder vuur wil brengen.

De juiste grootte van die strook valt niet nauwkeurig te berekenen, omdat men alle fouten, die op de ligging van het vuur hun invloed doen gelden, niet nauwkeurig kan vaststellen. Gevolg van een en ander is, dat een dergelijk vuur *steeds* veel mitrailleurs en veel munitie zal vragen.

Het toepassen ervan zal hierom reeds beperkt moeten worden.

Tracht men echter door berekenen van alle invloeden tot een zoodanigen graad van juistheid te komen, dat een aanmerkelijke munitiebesparing hiervan het gevolg is, dan loopt men gevaar, dat het op die wijze tot een kleinere ruimte beperkte vuur, geheel of gedeeltelijk buiten het doel komt te liggen. Waar waarneming niet mogelijk is, is het aanbrenge van correcties uitgesloten en loopt men gevaar, dat het geheele vuur één munitieverspilling wordt. De Duitschers achten het indirecte vuur op deze wijze gegeven zoo moeilijk, dat ik daaromtrent het volgende, voor ons wel zeer leerzame oordeel las: Zulke vuuropdrachten kunnen *uit reservisten samengestelde bataljons* niet uitvoeren, daartoe behooren officieren, die de techniek van het indirecte vuur in vollen omvang beheerschen, de vaardigheid bezitten de banen van het mitrailleurvuur aan het terrein aan te passen; daartoe behooren elite-beroepstroepen.

Dit indirecte vuur ziet men tijdens den oorlog en wel speciaal in den stellingoorlog toegepast als:

- a. feu de harcèlement of harassing fire, Störungsfeuer;
- b. feu de barrage ou d'engagement, barrage fire, Sperrfeuer en
- c. concentratievuur.

a. vond toepassing voornamelijk 'snachts tot storing van werkzaamheden en verontrusting, dan wel ten allen tijde, om het betreden van bepaalde terreinstrooken te bemoeilijken, zoo mogelijk te beletten. Hiertoe nam men terreinstrooken van groote afmetingen en legde deze van tijd

tot tijd, dan wel uren achtereen onder intermitterend vuur, in de hoop, dat daarmede loonende resultaten zouden worden verkregen. Veel lawaai en weinig wol.

b. de barrages. Deze moeten volgens Fransche, Engelsche en Duitsche opvattingen minstens 500 M. voor de eigen infanterie blijven, of volgens de Franschen en Engelschen 200 M. zijwaarts. De Franschen achten een barrage voldoende krachtig, als zij door 18 mitrailleurs over een frontbreedte van 200 M. wordt gelegd. Breed kan men zoo'n barrage moeilijk noemen. Voorts worden bij een artilleriebarrage door een batterij van 7 c.M. V. in 5 minuten tijd met een vuursnelheid van 7 schoten per stuk en per minuut 37800 vulkogels naar het doel geslingerd. Om dit zelfde aantal projectielen door mitrailleurs te doen verschieten, met hun maximale vuursnelheid van 300 schoten per minuut zijn er 25 mitrailleurs noodig. Maar ook de batterij legt dan een barrage van 200 M. zoodat de boven besproken mitrailleurbarrage dan maar met 72 % van de door de artillerie noodig geoordeelde munitie wordt gesteld.

Den speciaal naam van feu d'encagement heb ik alleen bij de Franschen vastgelegd gevonden. Het zijn evenzeer barragevuren maar, thans loodrecht of schuin op de frontlijn met de bedoeling, in samenwerking met een frontbarrage, een deel van het aangevallen front te isoleeren.

Het aantal mitrailleurs benoodigd voor een „encagement” is dan ook steeds zeer groot en kan, gezien de frontbarrage van 200 M., zeker op minstens 36 gesteld worden.

c. het concentratievuur. Dit eischt zeer ampele voorbereiding en wordt als regel door meerdere compagnieën in onderling verband gegeven.

Het Fransche reglement acht het hierbij een voordeel, de vuurstellingen tot zelfs achter de zône, waarop het vijandelijk artillerievuur speciaal ligt, te kunnen terugtrekken. *Dit verklaart dan tevens volkomen den drang naar kalibervermeerdering en drachtsvergroting.*

Maar dan komen zij in het zelfde geval te verkeerren, waarin de artillerie in den afgelopen oorlog zoo herhaaldelijk heeft verkeerd, n.l. niet te weten, waar de voor-

ste lijn der infanterie zich bevindt en alle verband, tot directen steun daaraan, te zien verbroken. Dan worden die mitrailleurs *op zich zelf staande* vuureenheden. Zoowel bij de Franschen als Engelschen was dit dan ook het geval en werden deze mitrailleurs per divisie of brigade onder éénhoofdige leiding gesteld. Daar naast had men evenwel de mitrailleurs, die niet halt hielden vóór de strook, die door de vijandelijke artillerie meer speciaal onder vuur werd genomen, en met de infanterie voorwaarts gingen. Hierbij komt men dan tot de indirecte vuren door compagnieën of halve compagnieën.

De moeilijkheden, die de concentratievuren opleveren, die gewoonlijk een in afmetingen begrensde doel beoogen te treffen, komen speciaal naar voren, als men deze bekijkt voor de afdeelingen, die zich bevinden binnen de zône, waarop de vijandelijke artillerie meer speciaal haar vuur legt. De voorstanders der indirecte richting maken zich n.m.m. te gemakkelijk af van den in deze kwestie bijna alles beheerschenden factor: den psychischen toestand van den soldaat in het gevecht, evenals van de handelingen en de bewegingsvrijheid, die men zich daar kan en mag veroorloven. Zij mogen niet vergeten, dat de uitslag van het indirecte concentratievuur afhankelijk is van zeer groote nauwkeurigheid eischende handelingen van meerdere personen; van een zeer accurate verwerking der verzamelde gegevens; om ten slotte in een zeer nauwkeurige bediening van het wapen de bekroning te vinden. Men bedenke toch, hoe naast de reeds zoo moeilijke plaatsbepaling en onderlingen afstand van vuurstelling en doel, rekening moet worden gehouden met: het verschil in opstellingsplaats, in hoogte (terreinhoeken) en afstand (verschilzicht), tusschen de onderdeelen, die het vuur zullen geven en den vuurleider; het hoogteverschil tusschen doel en vuurstellingen (terreinhoek); verschillende daginvloeden; fouten in kaarten, afstandmeters, hoekmeetinstrumenten en karakter en dracht der mitrailleurs.

Voorts worden de indirecte vuren als regel over de eigen infanterie afgegeven, en al moge men dan ook de leer zijn toegedaan: „de infanterie moet juichen, als ze de mitrail-

leurbundels over hare hoofden hoort gieren'' en men daarom de veiligheidszône van 300 M. respectievelijk 500 M. onnoodig achten, een veiligheidszône van behoorlijke diepte, dan wel eene opstelling met voldoende commandement, waarvan de nadeelen besproken zijn, zal men zich toch moeten verzekeren, wil men zijn eigen infanterie niet aan den grond vastnagelen.

De nieuwe munitie der zware mitrailleurs heeft een aanmerkelijk gestrekter baan dan de oude munitie en verzwaart dus het probleem der veiligheidszônes. Bovendien wordt de kans op boorvuur vergroot.

Om al deze redenen meen ik dan ook geringe waarde te kunnen toekennen aan indirecte vuren van afdeelingen, die zich bevinden *binnen* de zône, waarop de vijandelijke artillerie meer speciaal haar vuur legt. Bovendien zullen hier de doelen, die voor direct vuur in aanmerking komen, de volle aandacht gaan vragen.

In hoofdzaak kan alleen waarde worden toegekend aan de indirecte vuren van grootere mitrailleureenheden, die zich buiten vorengenoemde zône bevinden. Zij zullen echter, zooals reeds gezegd, veel munitie vragen en de zekerheid, dat zij doelen vinden, missen, terwijl dat vuur nimmer kan voldoen aan den eisch, in de directe behoefte aan zwaar mitrailleurvuur van de infanterieafdeelingen in de voorste lijn te voorzien.

Op deze wijze rijst voor' mij op, het beeld van twee groepen van mitrailleurs. De eerste, blijvende buiten de zône, waarop de vijandelijke artillerie meer speciaal haar vuur legt en indirect vurende; de tweede groep, die zich door bovenbedoelde zône met de infanterie moeizaam naar voren werkt en direct vurende.

De eerste groep haar kracht zoekende in indirect storend vuur, afsluitingsvuur en concentratievuur; de tweede groep in de zelfde vuursoorten maar met direct vuur.

Maar dan vervullen de mitrailleurs der eerste groep een zuiver artilleristische taak en eischen terecht groote

kalibers, lange drachten en massieve affuitage, waarbij het gewicht en dus de beweeglijkheid te veronachtzamen zijn, terwijl de mitrailleurs der tweede groep een zuiver infanteristische taak hebben, waarbij naast de reeds bestaande vuurkracht, beweeglijkheid *eerste* voorwaarde blijft tot het volbrengen der hen toegedachte taak. Langere dracht is daarbij een bate.

Hier hebben wij het strijdpunt, moeten de eischen der eerste groep of die van de tweede domineeren. Waar wij ons de luxe van twee soorten zware mitrailleurs niet kunnen veroorloven, moet eene beslissing genomen worden; de eischen voor beide doeleinden zijn te tegenstrijdig.

Voor mijn persoon verklaar ik mij overtuigd voorstander tot behoud der zware mitrailleurs voor infanteristisch gebruik.

Op grond daarvan wil ik nog met klem waarschuwen tegen de ernstige gevaren, die onze infanterie ten deze reeds van zeer nabij bedreigen.

1e. het invoeren van de te zware affuiten voor de uitgeboorde Schwarzlose (M. '08);

2e. het in de mitrailleurreglementen te sterk naar voren brengen van het indirecte vuur;

3e. het houden van mitrailleurecursussen, zooals op de N. S. S., waarbij men uitsluitend het gebruik der zware mitrailleurs voor indirect vuur behandelt, zonder er uitdrukkelijk op te wijzen, dat het directe vuur ten allen tijde moet worden nagestreefd, waardoor althans de indruk wordt gevestigd, dat het indirecte vuur hoofdzaak is.

4e. het als stelregel verkondigen, zooals op de S. V. O. te Kampen, aan onze a.s. verlofs-mitrailleurofficieren, dat de gunstigste stellingen voor zware mitrailleurs zouden liggen op 12 à 1400 M. vóór de voorste lijn van den verdediger, terwijl het ongewenscht is verder met de infanterie mede naar voren te gaan, voordat deze laatste die voorste lijn nagenoeg heeft bereikt;

5e. het als beginsel huldigen, dat het mitrailleurvuur uitsluitend dient ter vervanging van het vroegere massa-

vuur der infanterie op de groote en middelbare afstanden, met alle gevolgen van dien;

6e. het bij de regimenten te weinig houden van draag-oefeningen en van oefeningen in het terreinwinnen, zooals in verband met de infanterie noodig is: met groepen in colonne, verspreid, man voor man.

Bij het tactisch gebruik kom ik op de naar voren ge-brachte strijdvraag nog meermalen onafwendbaar terug.

Het tactisch gebruik bij den aanval.

Den grondregel daarvoor heb ik reeds genoemd: Zij zullen met de infanterie voorwaarts gaan, om met haar in de vijandelijke posities binnen te dringen, om daar het succes te bevechten en te verzekeren.

Deze is een uitvloeisel van dien uit het Fransche reglement: Het moet muurvast staan bij alleu, dat deze mitrail-leureenheden, noch een bijzonder hulpwapen der infanterie, noch een specialiteit in den engen zin van het woord vormen: de mitrailleurs zijn en blijven eenvoudig infanterie.

Met dezen grondregel ligt eigenlijk het heele tactische gebruik der zware mitrailleurs van de infanterie vast.

Hun kenmerkende eigenschappen van vernietigende vuur-werking bij goed gebruik, doch gemis aan eenige stootkracht, bepalen van zelf de verschillen in optreden en samenwer-king met de infanterie.

De mitrailleurs zijn oorzaak, dat de infanterie in zeer ijle en diepe formaties moet optreden, waardoor haar vuurkracht bedenkelijk is gedaald, doch de mitrailleurs herstellen door hunne aanwezigheid wederom die vuurkracht ten volle.

Infanterie zonder sterke vuurkracht mist het middel om de beweging te handhaven, vandaar, dat men, waar men infanterie vindt, ook mitrailleurs moet vinden. Hun aantal hangt af van de verlangde vuurkracht en van het terrein.

Gezien de organisatie in verschillende landen, acht men blijkbaar de vuurkracht van het in zoo ijle formaties optredende bataljon voldoende verzekerd, als daarbij 12 zware mitrailleurs en 48 lichte mitrailleurs zijn ingedeeld. Men zal deze als regel dan ook moeten en kunnen aan-wenden.

Vandaar, dat de organisaties gewoonlijk op die getallen zijn gebaseerd (bij ons resp. 12 en 24). Niets belet echter, om met handhaving der organisaties, *in bijzondere gevallen*, meer of minder mitrailleurs in te deelen.

Op deze wijze georganiseerd, verkrijgt men tevens, dat bij, naast en achter elkaar optredende bataljons een groepeerings van mitrailleurs in breedte en diepte ontstaat, waarmede hun beweeglijkheid en vuurmogelijkheid ver-groot, hun trefbaarheid verkleind wordt, terwijl bij het intreden van verliezen, evenals bij de infanterie, de aan-vulling uit de diepte verzekerd is. Is de gevechtskracht van een bataljon uitgeput, dus ook van de mitrailleurcompagnie, dan treedt een nieuw bataljon: 3 infanteriecompagnieën en 1 mitrailleurcompagnie, in zijn plaats.

Bewegen in het algemeen de zware mitrailleurs zich met en te midden van de infanterie, die welke de voor-waartsche beweging van het voorste echelon volgen, zullen, als de mogelijkheid tot steun verleen en dus het terrein dit toelaat, zich achter de vóórcompagnieën bevinden.

Gaat men van uit eene uitgangstelling voorwaarts en wil men het uit die lijn voorwaarts gaan der infanterie in zoo verre door zwaar mitrailleurvuur dekken, dat meerdere mitrailleurs zich tijdig te voren vóór die lijn nestelen en daar vuurbereid staan, dan neme men daarvoor mitrail-leurs, die niet met het voorste echelon voorwaarts moeten. Deze zeer juiste zienswijze vinden we o.a. in het Engelsche reglement vastgelegd.

Het optreden dezer mitrailleurs kan tweeledig zijn en wel, ze blijven vuurbereid om eventueel optredende tegen-stand direct te keeren, dan wel, zij leggen vuur op elk punt van het voorterrein, waarin zij gereedstellingen van de tegenpartij vermoeden.

Dit laatste is een Fransche methode en valt onder het feu de harcèlement met directe richting.

Waar de nadering zoo vlot mogelijk moet verlopen, moet het vuur niet eerder geopend worden dan, wanneer de tegenpartij daartoe dwingt. De eerste vuurdekking wordt door de eigen artillerie verschaft en onder haar vuur wordt de beweging gehandhaafd.

Is het moment daar, dat de voorste infanterie haar hoofdvuurkracht, de zware mitrailleurs, in werking brengt, dan geldt het tactisch begrip: vuur en beweging.

Hoewel het moeilijk is dit moment theoretisch aan te geven, hebben we toch eenigen steun in de bepaling, dat de lichte mitrailleurs in het algemeen haar vuur niet vroeger openen, dan, wanneer zij op ongeveer 500 M. van de voorste lijn des vijands zijn gekomen. Als men het werkelijk mogelijk acht, de infanteriecompagnieën zonder vuur tot op dien afstand te brengen, dan noem ik den afstand van 1000 M. (dus met een vuurwerking desgewenscht tot diep in 's vijands positie), waarop de zware mitrailleurs kunnen naderen zonder tot vuren over te gaan. Evenals de 500 M. voor de lichte mitrailleurs, blijft het bereiken van dezen afstand van 1000 M. een kwestie van gevechtsumstandigheden, moreel en karakter. Toch komt het mij gewenscht voor, voor de voorste afdeelingen een afstand te bepalen, om, als het ware een rem aan te leggen tegen een te vroegtijdig gebruik en achterblijven dezer infanteriewapenen, met alle nadeelige gevolgen daaraan verbonden.

Deze gevolgen zijn:

1e. te sterk munitieverbruik in het aanvangsstadium van het gevecht en dus verzwaring van het toch reeds zoo moeilijke vraagstuk der munitieaanvulling der voorste afdeelingen;

2e. te weinig rendement van dit vuur, mede met het oog op de moeilijkheid van het vaststellen van de voor de mitrailleurprojectielen geschikte doelen (uitsluitend levende doelen);

3e. het bij het achterblijven der zware mitrailleurs remmen van de voorwaartse beweging en schokken van het moreel;

4e. het te veel verliezen van verband met den bataljonscommandant, (als die tenminste zelf dan ook niet achterblijft bij zijn hoofdvuurkracht) en daarmee met de gevechtsactie van het bataljon;

5e. het gevaar, dat, door afsluitingsvuur des vijands, de

voerste bataljons zonder den steun van hun zware mitrailleurs blijven, in het gevaarlijkste stadium van het gevecht; het binnendringen in 's vijands weerstandstrook en het vast houden van een opgegeven en eventueel bereikte lijn.

Het moment, waarop de ononderbroken voorwaartsche beweging overgaat in die van vuur en beweging, moet er zoodanig verband zijn in de verschillende mitrailleur-eenheden, dat zij de infanteriecompagnieën een zooveel mogelijk ononderbroken vuursteun verschaffen. Hieruit voelen we, dat deze verschillende eenheden een onderling verband behoeven. Zeer juist is het daarom, om te beginnen de 12 mitrailleurs van een bataljon in zoo'n bestendig onderling verband samen te vatten, waaraan de mitrailleurcompagnie haar bestaansrecht ontleent. Tevens is hierdoor de groepeeringsring in breedte en diepte van de bij het bataljon aanwezige zware mitrailleurs verzekerd.

Maar nog veel belangrijker is het gevolg, dat, van nu af, de kleine eenheden nagenoeg hun volle aandacht aan hun vuurtaak of terreinwinnen kunnen besteden, terwijl de compagnies-commandant waakt over achterblijven van voertuigen, verband, aanvulling in personeel, materieel en munitie, waartoe hij zoo noodig munitiedepôts doet oprichten en voor het tijdig verschaffen van nieuwe opdrachten. De compagniescommandant is de eenige van de mitrailleurcompagnie, die van het gevecht van het bataljon geheel op de hoogte kan zijn en dus kan beoordeelen, waar zijn zware mitrailleurs moeten worden ingezet. Zijn plaats zal daarom in den aanvang bij den B. C. zijn, doch daarna, zoodanig gekozen worden, dat hij zijn geheele compagnie zoo veel mogelijk kan overzien. Het verband met den B. C. moet daarbij voortdurend gehandhaafd blijven, en daartoe moeten ten allen tijde ordonnansen van den commandant van de mitrailleurcompagnie bij den B. C. zijn.

De B. C. moet er van doordrongen zijn, dat zijn mitrailleurcompagnie, de hoofdvuurkracht van zijn bataljon vormt en de geheele breedte en diepte van zijn bataljon ter gewenschte groepeeringsring te zijner beschikking is. Is de gebruiksmogelijkheid van elk zijner infanteriecompagnieën vrij

beperkt, die zijner zware mitrailleurcompagnie is zeer veelzijdig.

In beginsel zal hij daarom nooit de mitrailleurcompagnie oplossen in sectiën, die aan de verschillende infanteriecompagnieën worden toebedeeld.

Dit zal alleen het geval kunnen zijn, wanneer deze infanteriecompagnieën ieder oogenblik op steun van zware mitrailleurs een beroep moeten kunnen doen, terwijl het terrein dit alleen maar veroorlooft, als zij zich met en te midden van die compagnieën bevinden. De B. C. doet er dan zoo lang afstand van en de C. C. krijgt de vrije beschikking.

Normaal zal de mitrailleurcompagnie met voor hare onderdeelen vastgestelde taken, geechelonneerd in breedte en diepte, zoodanig, dat met alle wel overwogen mogelijkheden tot haar vermoedelijk gebruik is rekening gehouden, met de infanteriecompagnieën en evenals deze, als binnen het bataljonsverband zelfstandige eenheid, de voorwaartsche beweging aanvangen.

De formatie, waarin het bataljon voorwaarts gaat, moet in hooge mate rekening houden met haar moderne organisatie van drie geweercompagnieën en één mitrailleurcompagnie en in het bijzonder met het speciale karakter dezer laatste. Het is dringend gewenscht van den aanvang af de zware mitrailleurs vuurmogelijkheden te scheppen door breede strooken van de toegewezen aanvalstrook te harer beschikking te laten. De B. C. geeft daartoe de vereischte bevelen, zoo noodig na overleg met zijn vier compagniescommandanten, en in ieder geval na ernstige studie van zijn opdracht en de kaart, waarbij naast hetgeen omtrent de tegenpartij bekend is, het terrein en zijn flankaanleuning beslissend zijn. Hieruit volgt, dat het gewone recept vier infanteriecompagnieën, die voorwaarts gaan in een der bekende grondformaties, uit den tijd is; evenals het als regel schouder aan schouder vechten van twee voorcompagnieën, die de breedte van het geheele bataljonsvak bezetten. Men zal aan de hoofdvuurkracht van het bataljon een aan haar eischen beantwoordende plaats in het aanvalfront

moeten inruimen. Maar daarvan is het gevolg, dat als de B. C. ten slotte twee vóórcompagnieën wenscht, en dat zal wel in de meeste gevallen zijn wensch zijn, hij het aanvalsvak breeder zal verlangen dan nu als minimum kan worden toegewezen. Maar dan zal dit voor alle bataljons gelden, en zal dit een principieele wijziging in de grondslagen voor het gevecht ten gevolge moeten hebben.

Door de organisatie van het bataljon in drie infanteriecompagnieën en een mitrailleurcompagnie dienen de grondslagen voor het gevecht in dien zin gewijzigd te worden, dat de minimum frontbreedten in het aanvalsfrent toegewezen aan bataljons en hoogere éénheden breeder worden.

De eerste vuuropdracht zal normaal van den B. C. moeten uitgaan, tot zoolang gaat de geheele mitrailleurcompagnie en dus het geheele bataljon voorwaarts en zal getracht worden zonder te vuren, onder dekking der artillerie, den vijand tot \pm 1000 M. te naderen.

Alle commandanten van mitrailleur-eenheden moeten er voorts van doordrongen zijn, dat het vuur noodig is, om de voorwaartse beweging der infanterie zoo mogelijk te handhaven en dat dit dus in beginsel nimmer oorzaak mag zijn, dat de infanterie moet halt houden. Daarom mag ook nimmer een, als ik het zoo noemen mag „wandeland vuurplan” voor de zware mitrailleurs ontworpen worden, waaraan de beweging der infanterie ondergeschikt zou worden.

De B. C. bepale er zich in beginsel toe, nadat hij zijn bataljon en dus ook zijn mitrailleurcompagnie, op de zoo even besproken wijze, heeft aangezet, de door hem noodig geachte vuuropdrachten te doen toekomen aan den Commandant van de mitrailleurcompagnie, die niet anders behelzen dan een duidelijke opgave van:

1e het vuurdoel;

2e het soort vuur, dat hij daarop wenscht, dus storend vuur, barrage- of concentratievuur, enz.:

3e de reden.

Meer niet.

Evenmin als de B. C. zich zal inlaten, met de wijze waarop de Commandant van een infanteriecompagnie,

zijne sectiën aanwendt, evenmin doet hij dit met de sectiën van de mitrailleurcompagnie. Bovendien kan alleen de Commandant der mitrailleurcompagnie weten, welke sectie het best met de uitvoering eener opdracht kan worden belast. Terwijl de sectiecommandant weder het best de wijze van uitvoering kan beoordeelen.

Dat de B. C. de reden opgeeft, waarom hij een bepaald vuur verlangt, is, om in zijn geest de uitvoering der opdracht te kunnen behandelen.

Natuurlijk beperkt het aangeven van deze algemeene gedragslijn den B. C. in geen enkel opzicht in zijn bevoegdheid als commandant van het bataljon en zal hij, b.v. bij veranderde gevechtsomstandigheden, niet aarzelen eene door hem gewenschte omgroeping van zijn mitrailleurcompagnie aan diens commandant te gelasten.

De B. C. alleen toch beschikt over alle gegevens, die het optreden van zijn bataljon beheerschen.

Evenzoo zal, behalve voor het eerste vuur, het initiatief van den C. C. der mitrailleurcompagnie en dat der sectiecommandanten zich krachtig moeten ontplooiën binnen de grenzen der aan de sectiën opgedragen taak in het aanvalsbevel. Ook aan rechtstreeksche verzoeken uit de voorste lijn aan C. C. of sectiecommandanten der mitrailleurcompagnie zal de noodige aandacht worden geschonken, zoodat eene zoo intens mogelijke samenwerking tusschen de infanteriecompagnieën en de mitrailleurcompagnie wordt verkregen. Evenwel staan de zware mitrailleurs dan alleen onder commando van den commandant eener infanteriecompagnie, als ze door den B. C. aan dien compagniescommandant ter beschikking zijn gesteld.

De vuuropdrachten van den B. C. hebben steeds den voorrang, terwijl gezorgd moet worden streng rekening te houden met de munitiehoeveelheid.

Hieruit volgt, dat bij de naderingsmarsch de mitrailleurcompagnie op de zelfde wijze en in overeenkomstige formatie als de infanteriecompagnieën, zoolang mogelijk met gebruikmaking harer vervoermiddelen gezamenlijk op de haar toegewezen plaats in den naderingsvorm, dan wel opgelost in

sectiën, op reeds direct als bedreigd gevoelde punten, kan voorwaarts gaan. Wanneer eenmaal de eerste vuuropdracht is gegeven, verandert deze toestand onmiddellijk.

In het algemeen zal een vuuropdracht aan één sectie te gelijk gegeven worden en marcheeren de niet aangewezen sectiën dus door. De compagniescommandant moet nu beslissen, of en wanneer zoo mogelijk een tweede sectie de vuuropdracht moet overnemen, zoodat de in vuurstelling staande sectie tijdig de afgebroken beweging weer kan opnemen om het verband met de infanterie te behouden. Worden mitrailleursectiën in vuurstelling gebracht, dan mag men veilig aannemen, dat het bataljon dusdanig onder vuur is, dat de voorwaartsche beweging *van het geheel* langzaam plaats heeft, hoezeer elk onderdeel zijne verplaatsing zooveel mogelijk verrassend en snel doet. Hierdoor kunnen de mitrailleursectiën vrij langdurig in hun stelling blijven.

Bij het in hevigheid toenemen van het gevecht, zullen er voor de zware mitrailleurs meer vuuropdrachten los komen, voor zoover deze zich al niet uit den aard van den gevechtstoestand van zelf aan de Sectiecommandanten hebben opgedrongen en tot uitvoering zijn gebracht, zoodat ze ten slotte allen in gevecht zijn.

Het streven moet echter wezen, zoolang mogelijk den B. C. nog een vuurreserve te laten, zoodat de compagniescommandant voortdurend er op bedacht moet zijn de ev. loskomende opdrachten, zoo mogelijk door reeds in vuurstelling zijnde sectiën, te doen uitvoeren. Terwijl een sectie, die bij het uitvoeren van zijn opdrachten, de gewenschte resultaten heeft bereikt, order moet worden gegeven in dekking te gaan of te volgen.

Deze tactiek heeft het gevolg, dat elke sectie, die op een haar uitsluitend toevertrouwde plaats in het gevechtsfront zich bevindt, een gevechtskracht moet hebben, die haar in staat stelt zonder onderbreking van vuur, de voorwaartsche beweging van het geheel te volgen en voorts om meerdere vuuropdrachten gelijktijdig te kunnen uitvoeren. Hierdoor komt men van zelf tot de Engelsche en Fransche opvatting, de sectie te doen bestaan uit twee halve sectiën elk van

2 mitrailleurs en dus de compagnie uit 3 sectiën. Elke sectie kan men dan onder commando stellen van een tactisch zoodanig gevormd commandant, dat de uitvoering van de hem toevertrouwde taak, in het verband van het strijdende bataljon, hem volkomen kan worden overgelaten.

Dat de sectie van 3 mitrailleurs bij de vorengenoemde organisatie achterstaat, behoeft na het voorgaande geen bewijs. Voor ons land heeft deze organisatie van halfsectiën tevens het voordeel maar 3 tactisch behoorlijk gevormde sectiecommandanten per compagnie noodig te maken in plaats van 4 en 3 afstandmeters, enz. in plaats van 4.

Mede voor de regeling der aanvoeren is het een voordeel met 3 in plaats van 4 sectiën te doen te hebben, terwijl nog van zeer veel belang is, dat het vinden of verschaffen van vrij schootsveld gemakkelijker zal zijn voor 3 dan voor 4 sectiën.

Ten slotte heeft de sectie van 4 mitrailleurs 25% meer gevechtskracht dan die van 3 mitrailleurs, terwijl de vuurtechniek combinaties van 2 mitrailleurs gewenscht doet zijn.

Bij het voorwaarts schrijden van den aanval, zullen ook de mitrailleursectiën zoo min mogelijk opvallend door mankracht steeds meer terrein winnen. Ten slotte zal de sectie geheel op het initiatief van den sectiecommandant, daarna de halfsectie op dat van haar oudsten stuksecommandant, ja mogelijk zelfs de enkele mitrailleur op dat van zijn commandant zijn aangewezen. Op deze wijze zal de aanval worden voortgezet, de vijandelijke weerstandstrook worden binnengedrongen, tot de aanvalskracht van het bataljon is uitgeput of het gewenschte resultaat is verkregen. Hier zal de strijd afwisselend offensief en defensief zijn en dus de tijd voor indirecte vuren aanwezig zijn, maar, hoezeer de zware mitrailleurs ook als regel niet in de allervóórste gevechtsgroepen zich zullen bevinden, de omstandigheden zullen de uitvoering er van beletten en ze ook niet vragen. Steeds zullen door de bataljons bereikte doellijnen o.m. met behulp van de mitrailleurcompagniën worden vastgehouden. Mocht tijdens een

aanval een bataljon terugvallen, dan zijn het de zware mitrailleurs, die het gevaar van eene algeheele vernietiging kunnen voorkomen, ja zelfs, de beweging kunnen doen ophouden.

De achter de vóórbataljons volgende bataljons der 1e, 2e, 3e enz. linie, handelen op geheel overeenkomstige wijze. Zij zullen, zoodra de gelegenheid zich voordoet en de voorste bataljons de grens van 1000 M. genaderd zijn, hun mitrailleurcompagnie vuuropdrachten geven tot steun van de voorwaartsche beweging der aan hen voorafgaande bataljons. Het spreekt vanzelf, dat deze steunmogelijkheid geheel wordt beheerscht door het vinden van geschikte vuurstellingen op afstanden van doelen, die binnen het drachtbereik der mitrailleurs liggen. Deze vuren mogen dan geen gevaar opleveren voor de eigen troepen en moeten in de te verwachten uitwerking het gebruik der daarvoor benodigde munitie rechtvaardigen.

Gelukkig het bataljon, waarvan de mitrailleurcompagnie haar taak verstaat als boven aangegeven en aldus uitvoert.

Wat het indirecte vuur betreft, erken ik de waarde van een goed liggend, doel vindend, indirect vuur ten volle, al is het in haar uitwerking nimmer zoo vernietigend, als het directe vuur, waarbij de barrage reeds van één enkelen mitrailleur ondoorschrijdbaar is.

Voor al de moreele werking echter van dit vuur zonder springpunten, dat zoo verraderlijk inslaat, is bijzonder groot.

Welnu, binnen de \pm 1500 M. van de voorste lijn des vijands, afhankelijk van tactische omstandigheden, acht ik het indirecte vuur, wegens de moeilijkheden daarvan in beginsel *uitgesloten*. Boven \pm 1500 M. kunnen zich bij uitzondering gevallen voordoen, waarbij zich de combinatie voordoet, dat een geschikte vuurstelling en een het munitiegebruik loonend doel wordt gevonden in den vorm van een verdacht terreinpunt. Zekerheid, dat zich daar een levend doel ophoudt, eisch voor uitwerking, bestaat dan nog niet.

Een dergelijk vuur zou dus in eerste instantie, gezien den afstand, door den R. C. of Cdt. van het reserve bataljon

gelast moeten worden en is daarvoor ter beschikking de mitrailleurcompagnie van het reservebataljon. Fiat, dat uitzonderingsgeval aanvaard ik, onder beneficie van inventaris.

Maar het blijft een uitzonderingsgeval, zooals trouwens ook het Fransche reglement het uitdrukkelijk beschouwt.

Alleen de divisie, evenals in Frankrijk, of in Engeland de brigade, zou verder tot een gebruik der zware mitrailleurs van het reserve-regiment kunnen besluiten, b.v. om bij weinig sterke artillerie het zonder vuur voorwaarts gaan der aanvalsregimenten, mogelijk te maken.

Dit geschiedt dan onder éénhoofdige leiding, buiten de strook, waarop de vijandelijke artillerie meer speciaal haar vuur gelegd heeft en vereischt een nauw contact met de gevechtsleiding. Het is dan een surplus op het artillerievuur *en als zoodanig* onder deze omstandigheden dankbaar te aanvaarden. Dit is echter zeker nimmer het hoofdgebruik der zware mitrailleurs.

Bovendien blijft een dusdanig gebruik der zware mitrailleurs van res. bataljons of regiment improvisatie en wel eene improvisatie van zeer gevaarlijken aard. Immers men demonteert dan het reserve bataljon of reserve regiment. Ik zou den R. C. of D. C. nog wel eens willen zien, die het zou durven ondernemen, het eenige orgaan, waarover hij ten slotte nog beschikt, om een beslissenden invloed op het gevecht uit te oefenen, alsdan te demontceeren. Twee groote gevaren zou hij daarmee aanvaarden:

1e. de kans, dat hij op het door hem gewenschte oogenblik zijn reserve bataljon of regiment niet zou kunnen aanzetten, omdat de bataljons hunne mitrailleurcompagnieën zouden missen;

2e. dat hij een vuursteun aan zijn voor-bataljons zou moeten ontnemen op een oogenblik, dat dit zoowel uit een moreel als materieel oogpunt, het minst gewenscht zou blijken te zijn.

Maar, zal men vragen, de mitrailleurcompagnie van 18 zware mitrailleurs der divisie dan?

Daarover straks. Op het oogenblik is het mijne bedoeling

aan te toonen, dat de zware mitrailleurs der mitrailleurcompagnieën van de infanteriebataljons in den bewegingsoorlog bij den aanval vrijwel nooit in aanmerking zullen komen voor het geven van indirecte vuren.

Hierop de vorming der mitrailleur-officieren in te richten, in verband hiermede het materieel om te vormen, op dit, als hoofdgebruik onze reglementen te baseren, ik kan er niet in meegaan, integendeel, nogmaals doe ik een ernstige waarschuwing hooren.

Het tactisch gebruik bij de verdediging.

Nu nog een enkel woord over de verdediging en het gebruik der zware mitrailleurs daarbij.

Bij den aanval, waarschuwde ik, niet in de fout te vervallen van een wandelend vuurplan te volgen, doch thans baseert zich alles op het vuurplan. Het vuurplan der artillerie als hoofdraam, daarin dat der zware mitrailleurs en vervolgens dat der lichte mitrailleurs, zoodanig uitgewerkt, dat het geheel, het thans zoo welbekende aaneengesloten vuurfront vormt. Een speciale scheiding in dit vuurplan dient gemaakt tusschen dat gedeelte, dat de nadering en den aanval tracht te bemoeilijken en zoo mogelijk te beletten en het gedeelte, dat het stormvuur vormt d. i. het vuur dicht voor en binnen de stelling, dat den aanval moet doen mislukken.

Het eerste gedeelte is een taak speciaal voor de artillerie geschikt, terwijl zware mitrailleurs in staat kunnen worden geacht, onder de door mij reeds voldoende in het voorgaande naar voren gebrachte beperkingen, hieraan mede te werken.

Het tweede gedeelte is een taak speciaal geschikt voor de mitrailleurs, terwijl speciaal daarvoor opgestelde artillerie, hieraan hare medewerking verleent.

Wanneer we daarbij nog opmerken, dat het aantal zware mitrailleurs, dat men thans over de geheele diepte van de weerstandstrook kan opstellen of liever zich doen innestelen, vrijwel zoodanig is, dat men zou wenschen, dat iedere lichte mitrailleur, een zware mitrailleur was, dan behoeft men niet

te vragen, waar men met zijn zware mitrailleurs naar toe moet. *Vuur in de stelling en tot \pm 800 M. daarvoor.*

Alleen een zoodanig gebrek aan artillerie, dat men zware mitrailleurs, met alle beperkingen, die men kent, toch meent te *moeten* aanwenden tot steun daaraan, rechtvaardigt een gebruik op die wijze, dan wel, als men een overdaad heeft aan zware mitrailleurs, zooals in den stellingoorlog, waaraan voor ons voorloopig nog niet valt te denken.

Vrijwel als regel zal dan hieraan kunnen worden deelgenomen door mitrailleurcompagnieën van die troepen-eenheden, die als reserves worden achtergehouden, zooals bij den aanval besproken.

Ook hier dus uitzondering, zij het ook minder uitzonderlijk dan bij den aanval.

Hierbij merk ik echter op, dat de vuurleiding en vuurbevelen zullen worden gegeven minstens door de compagniescommandanten.

Misschien is het hier wel de plaats om mijne verwondering te kennen te geven over de indeeling bij de mitrailleurcompagnie van vijftien rijwielen voor het verbindingspersoneel. Welke gedachte hieraan ten grondslag mag hebben gelegen is mij een volslagen raadsel.

Voorts meen ik, dat voor het vuren op vliegtuigen de zelfde bezwaren, als bij de lichte mitrailleurs genoemd, ook hier gelden en zag ik dus gaarne dezelfde bepaling ingevoerd: alleen vuren bij rechtstreeksehen aanval.

Hoewel niet in het cadre van deze verhandeling vallende, wil ik nog een enkel woord over den stellingoorlog zeggen.

Het zeer bijzondere van den stellingoorlog is, dat hierin beide partijen de verdediging als grondvorm voor den strijd hebben aanvaard. De wederzijdsche offensieven bestaan uit ondernemingen op kleine schaal met zeer beperkte doelen, dan wel, die op groote schaal met doorbrekingsdoeleinden. Voor de eerste heeft men steeds, voor de tweede in de eerste phase den volledig voorbereiden vuursteun uit het eigen verdedigende front. En in dit ver-

dedigend front heeft men alle gelegenheid tot vrijwel ongelimiteerden aanvoer van materieel, samentrekking en opstelling der deelnemende organen en voorbereiding voor de voorgenomen handeling. Dus wel een zeer uitzonderlijken toestand.

Alleen in den stellingoorlog, waar men zich veelal op afstanden, wisselend van ± 30 tot ± 500 M. van elkaar bevindt; waar men elkaars verdedigingssysteem door lucht-foto's als anderszins tot in de kleinste details kent en van wijzigingen daarin onmiddellijk op de hoogte wordt gesteld; waar men elkaars gewoonten van troepenaflossing en verplaatsing weet; waar men de aan- en afvoeren kent; waar alle troependeelen hun schuilplaatsen van meerdere of mindere veiligheid hebben; waar alle commandanten hun vrij veilige veelal gebetonneerde commandoposten bezitten en de troepen hun gecamoufleerde en gemaskeerde gevechtsopstellingen met rug- en zijweren; waar alle troepen den vuurdoop reeds lang ondergaan hebben en in den oorlog zijn gehard, dààr, waar tijd geen rol speelt en elken aanval tot in de kleinste details wordt voorbereid en elk vuur geregeld is en zelfs veelal proefondervindelijk is vastgelegd, dààr bevindt zich het eldorado voor toepassing der indirecte vuren. Daar, vermeen ik, dat men ze tenslotte bijna op één lijn kan stellen met de directe. Alleen met dit verschil: nog steeds mist men als regel de zekerheid, dat zij levende doelen zullen treffen op het moment, dat het vuur wordt afgegeven. Men kan zich daarvan echter een vrij hoogen graad van zekerheid verschaffen door voortdurende ernstige studie van 's vijands verdedigingsstelsel en zijn gewoonten en het inrichten van een waarschuwingdienst. Bij wijze van spreken kan men hier voor iederen mitrailleur, zoowel het gewenschte directe, als het eventueel gewenschte indirecte vuur, zoowel op 's vijands stelling, als vóór en in de eigen stelling, voorbereiden en binnen bepaalde grenzen vrijwel zeker stellen. Het munitievraagstuk speelt hier geen overwegende rol. Maar de stellingoorlog ontwikkelt zich zeer geleidelijk uit den bewegingsoorlog en hierop baseert men zeker niet de tactische vorming van zijn

veldleger. Evenmin als op de eischen, die de verdediging van de Vesting Holland stelt.

Wat de mitrailleurs van groote kalibers aangaat, daarmede verkeert men nog in een ontwikkelingsstadium. In Amerika is o.a. een 37 m.M. mitrailleur ingevoerd en in Duitschland een 20 m.M. mitrailleur, als men ze zoo nog noemen mag, die met granaten, pantsergranaten en lichtspoorgranaten vuren. Deze dienen voor vechtwagen- en vliegtuigbestrijding. Zij vormen een speciaal wapen met eigen organisatie en tactiek, waarover ik thans, gezien den reeds langen tijd, dat ik Uw aandacht vraag, niet verder kan en mag uitweiden. Alleen deze opmerking: als men ooit mitrailleurs in ons leger wil invoeren, die als hoofdgebruik zich het indirecte vuur zien toegewezen, laat men dan deze granaat en granaatkartets verschietende groot kaliberwapenen, deze semi-artillerie daartoe eens nader beschouwen.

De werkelijke zware infanterie-mitrailleur is daartoe onbekwaam en moet daartoe onbekwaam blijven.

Maar wat is dan de taak van de mitrailleurcompagnie der divisie, die immers eveneens met de zware infanterie-mitrailleur is bewapend? Die taak kan in enkele punten omschreven worden, waaruit zal blijken, dat ook voor haar de directe vuren het hoofdgebruik vormen.

1e. Als vuureenheid in handen van den D. C. b.v. tot dekking van een open flank; tot steun van eene omvatting door de divisie of een deel daarvan; tot optreden tegen een tegenstoot of tegenaanval; tot steun der in gevecht staande onderdeelen in critieke gevechtmomenten; tot het vasthouden van terreingedeelten, waarvoor de D. C. geen andere troepen der divisie wil bestemmen; tot het innemen van een opnamestelling; enz.

2e. Om onderdeelen, die naar het oordeel van den divisiecommandant een opdracht hebben uit te voeren, waarbij het organiek aantal van 12 zware mitrailleurs per bataljon niet voldoende wordt geacht, aan meerdere mitrailleurs te helpen; dan wel na geleden verliezen weder nieuwe krachten te doen toekomen;

3e. Als voor de aanwending onder 1e. en 2e. aangegeven, geen aanleiding wordt gevonden, om dan, wanneer over een te zwakke artillerie wordt beschikt, de mitrailleurcompagnie als vuuréeenheid te doen deelnemen aan de artillerietaak voor zoover deze binnen haar bereik ligt.

En hiermede ben ik aan het einde van mijne verhandeling. Het zijn slechts groote lijnen, die ik heb aangegeven. Volledig ben ik daarbij zelfs geenszins geweest, ik denk daarbij aan zware mitrailleurs bij wielrijders, cavalerie, enz.

Ik heb echter gemeend door op deze wijze het mij toe-
vertrouwde onderwerp te behandelen, het best aan Uwe
bedoelingen te beantwoorden.

STELLINGEN.

1. De stellingoorlog mag niet de basis zijn, waarop men de verdere ontwikkeling van de tactiek in het algemeen en die der zware mitrailleurs in het bijzonder, uitbouwt.

2. Met den infanterie-aanval in nieuwen stijl gaan de zware mitrailleurs mede voorwaarts, dringen mede 's vijands weerstandsstrook binnen en helpen daar het succes bevechten en verzekeren.

3. Het gewicht van den zwaren mitrailleur en zijn affuit is, voor wat de zware mitrailleurs der infanteriebataljons betreft, aan bepaalde grenzen gebonden; overschrijdt men deze, dan is het niet mogelijk, dat de mitrailleurcompagnie aan de haar redelijkerwijze te stellen eischen kan voldoen. De nieuwe affuit, zonder meer, moet om deze reden worden afgekeurd.

4. Waar de grens voor het gebruik der zware mitrailleurs in direct innig verband met de infanterie-compagnieën, wat hun aantal betreft, niet verder kon worden uitgebreid, moest men noodgedwongen ter verhooging der vuurkracht zijn toe-

vlucht nemen tot lichte automatische wapenen. Hieraan heeft de L. M. zijn ontstaan te danken.

5. De organisatie van het bataljon in drie infanterie-compagnieën en een mitrailleur-compagnie wijst op eene innige directe samenwerking. Eischt men van de zware mitrailleurs als hoofdgebruik vuren met indirecte richting, dan moet men deze organiseren in bataljons zware regiments- en divisie-mitrailleurs met opheffing der mitrailleur-compagnieën.

6. De bataljons-commandant bepaalt in zijn aanvalsbevel o.m., naar aanleiding van de haar toegedachte taken, de groepeerings van de mitrailleurcompagnie en stelt de taken vast.

Hij verstrekt de eerste vuuropdracht en geeft, desgewenscht, ook later nog vuuropdrachten. Zoo noodig gelast hij een hergroepeering met verandering der taken. Het overige laat hij aan den commandant der mitrailleurcompagnie, c.q. de sectiecommandanten ter regeling en uitvoering over.

7. De infanterieaanval zal ononderbroken en dus zonder vuur van de daarbij ingedeelde zware mitrailleurs voorwaarts gaan, tot door de voorste afdelingen de grens van ± 1000 M. van de voorste afdelingen van 's vijands voorste weerstandsstrook is bereikt.

8. De waarde der indirecte vuren ligt in hoofdzaak in die van de groote mitrailleur-eenheden, die zich bevinden buiten de zône, waarop de vijandelijke artillerie meer speciaal haar vuur heeft gelegd. Zij zullen veel munitie vragen en de zekerheid, dat zij levende doelen vinden, eisch voor uitwerking, missen, terwijl dit vuur bij zeer hooge uitzondering kan voldoen aan den eisch in de directe behoeften aan zwaar mitrailleurvuur van de voorste infanterie afdelingen te voorzien.

9. Er is op het gevechtsveld bij den aanval een afstand tot den vijand, waar binnen het niet mogelijk geacht moet

worden, de handelingen te verrichten, die het afgeven van een indirect vuur vereischt. Deze is normaal op ± 1500 M. te stellen.

10. Men zal aan de hoofdvuurkracht van het infanteriebataljon, de mitrailleurcompagnie, de mogelijkheid tot vuurafgave moeten verschaffen door in het aanvalfront vrije strooken te laten. Hierom zullen de minimum frontbreedten van bataljons en hoogere eenheden, moeten worden vergroot.

11. De tactiek eischt bij de mitrailleurcompagnie eene organisatie van sectiën, elk bestaande uit twee halfsectiën, elk van twee mitrailleurs.

12. Het gewenscht het vuren op vliegtuigen door zware en lichte mitrailleurs der infanteriebataljons te beperken tot afweer van rechtstreekse aanval op die bataljons.

MEDEDEELING.

Het debat over deze verhandeling zal gehouden worden op Vrijdag 18 Maart. Zij, die in debat wenschen te treden, worden beleefd verzocht, zulks zoo spoedig mogelijk aan den Secretaris-Penningmeester, Amalia van Solmsstraat 31, 's-Gravenhage te willen opgeven.

HET BESTUUR.

Bijeenkomst van 21 Januari 1927 te 's-Gravenhage.

DEBAT over de voordracht van Luitenant-Kolonel P. DONK: *Verbetering van de Landmacht door overgang tot een ander stelsel van legervorming met een kleinere kern van beroepskader.*

Voorzitter: Z.Exc. Luitenant-Generaal b.d. J. L. TEN BOSCH.

De VOORZITTER. M. H. Als gewoonlijk open ik de vergadering met U allen een hartelijk welkom toe te roepen en